

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

და

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შინაარსი

	გვერდი
მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა	1
დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა	2
ფინანსური მდგრადარის ანგარიშგება	5
სრული შემოსავლების ანგარიშგება	6
ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება	7
კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება	8
ფინანსური ანგარიშგების ახსნა-განმარტებითი შენიშვნები	
1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა	9
2 კომპანიის საოპერაციო გარემო	9
3 მომზადების საფუძველი	9
4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა	10
5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები	18
6 ფული და ფულის ეკვივალენტები	20
7 ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	21
8 გაცემული სესხები	21
9 საგადასახადო აქტივები	24
10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები	24
11 ძირითადი საშუალებები	25
12 არამატერიალური აქტივები	26
13 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში	27
14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი	27
15 სხვა აქტივები	28
16 მიღებული სესხები	28
17 გადასახდელი გადასახადები	29
18 სხვა ვალდებულებები	29
19 სააქციო კაპიტალი	29
20 საპროცენტო შემოსავალი	30
21 საპროცენტო ხარჯი	30
22 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	30
23 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	31
24 შემოსავალი ჯარიმებიდან	31
25 სხვა შემოსავალი	31
26 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	31
27 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	31
28 ფინანსური რისკების მართვა	32
29 ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები	35
30 კაპიტალის აღეკვატურობა	36
31 დაკავშირებული მსარეები	36
32 პირობითი ვალდებულებები	37
33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა	37
34 სანგარიშებო პერიოდის შედგომი მოვლენები	37

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშგება

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის განსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია სს მისო ინტელექტუალურის ხელმძღვანელობა.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაპერვებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძვლზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ხდის ამ დაშვებას.

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შიდა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონივრულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

დავთ თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ოქტომბერი, 2024

ს ს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხმის მოცემულია ლარში

მენეჯმენტის პასუხისმგებლობის ვანსაზღვრა

თანდართულ ფინანსურ ანგარიშგებაზე პასუხისმგებელია ს მისო ინტელექტუალური წლისათვის თანხმის მოცემულია.

ეს პასუხისმგებლობა მოიცავს:

- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების შესაბამისად;
- ფინანსური აღრიცხვის შესაფერისი პოლიტიკის შერჩევას და მათ თანმიმდევრულ გამოყენებას;
- დასაბუთებული და წინდახედული სააღრიცხვო შეფასებების გაქოთებას;
- ფინანსური ანგარიშგების მომზადებას საწარმოს უწყვეტი ფუნქციონირების დაშვების საფუძველზე, თუკი რეალური მდგომარეობა შეუსაბამოს არ ხდის ამ დაშვებას.

მენეჯმენტი აგრეთვე პასუხისმგებელია:

- შექმნას, დანერგოს და შეინარჩუნოს შედა კონტროლის ეფექტური სისტემა;
- აწარმოოს ადგილობრივი კანონმდებლობის შესაბამისი სააღრიცხვო ჩანაწერები;
- მიიღოს მისთვის გონიერულობის ფარგლებში ხელმისაწვდომი ყველა ზომა, რათა დაიცვას კომპანიის აქტივები;
- თავიდან აიცილოს და აღმოფხვრას თაღლითობა და სხვა დარღვევები.

2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით დასრულებული ფინანსური ანგარიშგება დამტკიცებული და ხელმოწერილია ხელმძღვანელობის მიერ:

ეს ფილატონით თავისი და გვით დანერგული აღმოფხვრის და მიმღებლის მიერ და გვით დანერგული აღმოფხვრის და მიმღებლის მიერ:

გენერალური დირექტორი

ს მისო ინტელექტუალური წლისათვის

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ეს ფილატონით თავისი და გვით დანერგული აღმოფხვრის და მიმღებლის მიერ და გვით დანერგული აღმოფხვრის და მიმღებლის მიერ:

მთავარი ბუღალტერი

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა

სს მისო ინტელექტუალური სპრესი

მოსაზრება

ჩვენ ჩავატარეთ სს მისო ინტელექტუალური სპრესის („შემდგომში „კომპანია“) თანდართული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტი, რომელიც მოიცავს ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგებას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე სრული შემოსავლების, ფულადი სახსრების მოძრაობისა და კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგებებს წლისათვის, რომელიც დასრულდა ზემოთ აღნიშნული თარიღით, აგრეთვე მინშვნელოვან სააღრიცხვო პოლიტიკებსა და სხვა ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს.

ჩვენი აზრით, თანდართული ფინანსური ანგარიშგება, ყველა არსებითი ასპექტის გათვალისწინებით, სამართლიანად ასახავს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობას 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით, აგრეთვე მისი საქმიანობის შედეგებსა და ფულადი სახსრების მოძრაობას წლისათვის, რომელიც დასრულდა მოცულებით თარიღით და შეესაბამება ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტებს (ფასს).

მოსაზრების საფუძველი

აუდიტი ჩავატარეთ აუდიტის საერთაშორისო სტანდარტების (ასს-ების) შესაბამისად. ამ სტანდარტებით განსაზღვრული ჩვენი პასუხისმგებლობები დატაღურად აღწერილია ჩვენი დასკვნის - "აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე" - ნაწილში. ჩვენ დამოუკიდებლები ვართ კომპანიისგან ბუღალტერთა ეთიკის სტანდარტების საერთაშორისო საბჭოს პროფესიონალ ბუღალტერთა ეთიკის კოდექსისა (IESBA კოდექსი) და იმ ეთიკური ნორმების შესაბამისად, რომლებიც ეხება ჩვენ მიერ ჩატარებულ ფინანსური ანგარიშგების აუდიტს საქართველოში; გარდა ამისა, ჩვენ შევასრულეთ ამ ნორმებით და IESBA ეთიკის კოდექსით გათვალისწინებული სხვა ეთიკური ვალდებულებებიც. გვვიჩრა, რომ ჩვენ მიერ მოპოვებული აუდიტორული მტკიცებულებები საკმარისი და შესაფერისი საფუძველია ჩვენი მოსაზრებისთვის.

სხვა ინფორმაცია, რომელიც არ არის ფინანსური ანგარიშგება და მასზე გაცემული აუდიტორის დასკვნა

სხვა ინფორმაციაზე პასუხისმგებელია ხელმძღვანელობა. სხვა ინფორმაცია მოიცავს ინფორმაციას, რომელიც შეტანილია მმართველობით ანგარიშში, მაგრამ არ მოიცავს ფინანსურ ანგარიშგებასა და ჩვენ მიერ მასზე გაცემულ აუდიტორის დასკვნას. სავარაუდო, მმართველობითი ანგარიშგება ჩვენთვის ხელმისაწვდომი განდება აუდიტორის დასკვნის თარიღის შემდეგ.

ჩვენი მოსაზრება ფინანსურ ანგარიშგებაზე არ მოიცავს ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და არანაირი ფორმის მარტინებელ დასკვნას არ წარმოვადგენთ მასზე.

ჩვენ მიერ ჩატარებული ფინანსური ანგარიშგების აუდიტორ დაკავშირებით ჩვენი პასუხისმგებლობა იმაში მდგომარეობს, რომ გავუცნოთ ზემოაღნიშნულ სხვა ინფორმაციას და განვიხილოთ, სხვა ინფორმაცია არის თუ არა არსებითად შეუსაბამი ფინანსურ ანგარიშგებასთან, ან აუდიტის პროცესში ჩვენ მიერ მოპოვებულ ინფორმაციასთან, ან სხვა მხრივ ხომ არ ტოვებს ისეთ შთაბეჭდილებას, რომ არსებითად მცდარია.

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშგებაზე

მენეჯმენტი პასუხისმგებელია თანდართული ფინანსური ანგარიშგების მომზადებასა და სამართლიან წარდგენაზე ფინანსური ანგარიშგების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად, ასევე შიდა კონტროლზე, რომელსაც იგი აუცილებლად მიიჩნევს ისეთი ფინანსური ანგარიშგების მოსამზადებლად, რომელიც არ შეიცავს თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეულ არსებით უზუსტობას.

დამოუკიდებელი აუდიტორის დასკვნა (გავრძელება)

მენეჯმენტისა და მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირთა პასუხისმგებლობა ფინანსურ ანგარიშებაზე
(გავრძელება)

ფინანსური ანგარიშების მომზადებისას მენეჯმენტს ევალება, შეაფასოს კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნარი და აუცილებლობის შემთხვევაში, ფინანსური ანგარიშების შენიშვნებში განმარტოს საწარმოს ფუნქციონირებადობასთან და ანგარიშების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენებასთან დაკავშირებული საკითხები, გარდა იმ შემთხვევისა, როდესაც მენეჯმენტს განზრახული აქვს კომპანიის ლიკვიდაცია ან საქმიანობის შეწყვეტა, ან თუ არა აქვს სხვა რეალური არჩევნი, ასე რომ არ მოიქცეს.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილი პირები პასუხისმგებლები არიან კომპანიის ფინანსური ანგარიშების მომზადებისა და წარდგენის პროცესის ზედამზედელობაზე.

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშების აუდიტზე

ჩვენი მიზანია, მოვაბოროთ დასაბუთებული რწმუნება იმის შესახებ, რომ წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშებია არ შეიცავს არსებით უზუსტობას, მათ შორის გამოწვეულს თაღლითობით ან შეცდომით, და გავცემ აუდიტორის დასკვნა, რომელიც მოიცავს ჩვენს მოსაზრებას. დასაბუთებული რწმუნება მაღალი დონის რწმუნებაა, მაგრამ არ არის იმის გარანტია, რომ ას-ების შესაბამისად ჩატარებული აუდიტი ყოველთვის გამოვლენს არსებულ წესის მიხედვით ან შეცდომით და არსებითად მიმჩნევა თუკი გონიერულ ფარგლებში, მოსალოდნელია, რომ ისინი ცალკე ან ერთობლივდ გავლენას მოახდენს მომხმარებლის მიერ ფინანსური ანგარიშების გამოყენების საფუძველზე მიღებულ ეკონომიკურ გადაწყვეტილებებზე.

ას-ების შესაბამისად აუდიტის ჩატარება ითვალისწინებს აუდიტის პროცესში აუდიტორის მიერ პროფესიული მსჯელობის გამოყენებას და პროფესიული სკეპტიციზმის შენარჩუნებას. გარდა ამისა, ჩვენ:

- ვადგენთ და ვაფასებთ თაღლითობით ან შეცდომით გამოწვეული ფინანსური ანგარიშების არსებითი უზუსტობის რისკებს; ვეგმავთ და ვატარებთ ამ რისკებზე რეაგირებისთვის გამოზურულ აუდიტორულ პროცედურებს და მოვიპოვებთ ისეთ აუდიტორულ მტკიცებულებებს, რომელიც საკმარისი და შესაფერისი იქნება ჩვენი მოსაზრების გამოთქმისთვის აუცილებელი საფუძვლის შესაქმნელად. რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება თაღლითობით გამოწვეული არსებითი უზუსტობა უფრო მაღალია, ვიდრე რისკი იმისა, რომ ვერ გამოვლინდება შეცდომით გამოწვეული უზუსტობა, რადგან თაღლითობა შეიძლება გულისხმობდეს ფარულ შეთანხმებას, გაყალბებას, ოპრაციების განზრაბას გამოტოვებას, აუდიტორისთვის წინასწარგანზრახულად არასწორი ინფორმაციის მიწოდებას ან შედა კონტროლის იგნორირებას.
- შევისწავლით აუდიტისთვის შესაფერის შედა კონტროლის საშუალებებს, რათა დავგეგმოთ კონკრეტული გარემოებების შესაფერისი აუდიტორული პროცედურები და არა იმ მიზნით, რომ მოსაზრება გამოვთქვათ კომპანიის შედა კონტროლის ეფექტურობაზე.
- ვაფასებთ მენეჯმენტის მიერ გამოყენებული სააღრიცხვო პოლიტიკის მიზანშეწონილობას, მენეჯმენტის მიერ განსაზღვრული სააღრიცხვო შეფასებების დასაბუთებულობასა და შესაბამისი ახსნა-განმარტებების მართებულობას.
- დასკვნა გამოგვაქს მენეჯმენტის მიერ ანგარიშების საფუძვლად საწარმოს ფუნქციონირებადობის პრინციპის გამოყენების მიზანშეწონილობაზე, ხოლო მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებზე დაყრდნობით ვადგენთ, არსებობს თუ არა რამე მოვლენასთან ან პირობებთან დაკავშირებული არსებითი განუსაზღვრელობა, რაც მნიშვნელოვან ეჭვს გამოიწვევდა კომპანიის ფუნქციონირებადობის უნართან დაკავშირებით. თუ დავასკვნით, რომ არსებობს არსებითი განუსაზღვრელობა, გვეალება ჩვენს აუდიტორის დასკვნაში ყურადღების გამახვილება ფინანსური ანგარიშების შესაბამის შენიშვნებზე, ან, თუ ამგვარი განმარტებითი შენიშვნები აღეკვატური არ არის - ჩვენი მოსაზრების მოდიფიცირება. ჩვენი დასკვნები ეყრდნობა აუდიტორის დასკვნის თაღლიამდე მოპოვებულ აუდიტორულ მტკიცებულებებს. თუმცა, ამის შემდგომი მომავალი მოვლენების ან პირობების გავლენით შეიძლება კომპანია უკვე აღარ იყოს ფუნქციონირებადი საწარმო.

დამოუკიდებელი აუდიტორების დასკვნა (გაგრძელება)

აუდიტორის პასუხისმგებლობა ფინანსური ანგარიშგების აუდიტზე (გაგრძელება)

- ვაფასებთ ფინანსური ანგარიშგების წარდგენას მთლიანობაში, მის სტრუქტურას, მის შინაარსსა და ახსნა-განმარტებით შენიშვნებს. ამასთან ვაფასებთ, ფინანსური ანგარიშგების საფუძვლად აღებული ოპერაციები და მოვლენები უზრუნველყოფს თუ არა ფინანსური ანგარიშგების სამართლიან წარდგენას.

მართვის უფლებამოსილებით აღჭურვილ პირებს, სხვასთან ერთად, ვაწვდით ინფორმაციას აუდიტის დაგეგმილი მასშტაბის, ვადებისა და ასევე აუდიტის პროცესში წამოჭრილი მნიშვნელოვანი საკითხების, მათ შორის, შიდა კონტროლის სისტემაში გამოვლენილი მნიშვნელოვანი ნაკლოვანებების შესახებ.

სოფიო აბაიაძე / სერტიფიცირებული აუდიტორი / პარტნიორი

აუდიტორული კომპანიის რევისტრაციის ნომერი: SARAS-F-320544
აუდიტორის რევისტრაციის ნომერი: SARAS-A-417263

თარიღი: 17 ივნისი, 2024

თბილისი, საქართველო

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
აქტივები			
ფული და ფულის ეკვივალენტები	6	31,951,752	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	14,358,401	12,394,268
გაცმული სესხები	8	22,023,078	17,488,644
გადახდილი ავანსები		64,483	64,231
საგადასახადო აქტივები	9	451,023	249,771
აქტივის გამოყენების უფლება	10	673,286	1,087,972
ძირითადი საშუალებები	11	2,662,080	2,660,006
არამატერიალური აქტივები	12	402,625	308,184
ინვესტიციები მექანიზმების კომპანიაში	13	717,541	-
სხვა აქტივები	15	303,122	638,651
სულ აქტივები		73,607,391	60,273,039
ვალდებულებები			
მიღებული სესხები	16	14,056,540	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	40,598,446	31,292,526
გადასახდელი გადასახდები	17	41,122	388,153
საჯარო გაღდებულებები	10	606,642	983,087
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	14	234,373	165,087
სხვა ვალდებულებები	18	353,031	572,497
სულ ვალდებულებები		55,890,154	43,023,511
კაპიტალი			
სააქციო კაპიტალი	19	5,100,000	1,100,000
გაუნაწილებელი მოგება		12,617,237	16,149,528
სულ კაპიტალი		17,717,237	17,249,528
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		73,607,391	60,273,039

დავთ თავართქილადე ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექტუალურები
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშგება

აქტივები

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ზული და უულის ექვივალენტები	6	31,951,752	25,381,312
ზულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	7	14,358,401	12,394,268
გაცემული სესხები	8	22,023,078	17,488,644
გადახდილი ავანსები		64,483	64,231
საგადასახადო აქტივები	9	451,023	249,771
აქტივის გამოყენების უფლება	10	673,286	1,087,972
ძირითადი საშუალებები	11	2,662,080	2,660,006
არამატერიალური აქტივები	12	402,625	308,184
ინესტიციები მეკავშირე კომპანიაში	13	717,541	-
სხვა აქტივები	15	303,122	638,651
სულ აქტივები		73,607,391	60,273,039

ვალდებულებები

მიღებული სესხები	16	14,056,540	9,622,161
ზულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	7	40,598,446	31,292,526
გადასახდელი გადასახადები	17	41,122	388,153
საიჯარო ვალდებულებები	10	606,642	983,087
გადავადებული საგადასახადო ვალდებულება	14	234,373	165,087
სხვა ვალდებულებები	18	353,031	572,497
სულ ვალდებულებები		55,890,154	43,023,511

კაპიტალი

სააქციო კაპიტალი	19	5,100,000	1,100,000
გაუნაშილებელი მოგება		12,617,237	16,149,528
სულ კაპიტალი		17,717,237	17,249,528
სულ ვალდებულებები და კაპიტალი		73,607,391	60,273,039

დაუით თავართქმული
გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექტუალურები

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

განაცემის
მთავარი ბუღალტერი

განაცემის
მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	20	4,113,042	3,387,852
საპროცენტო ხარჯი	21	(920,150)	(840,298)
წმინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,192,892	2,547,554
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	22	4,014,461	4,673,004
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	23	6,090,340	6,940,348
შემოსავალი ჯარიმებიდან	24	315,193	295,965
სხვა შემოსავალი	25	166,858	327,197
საოპერაციო შემოსავალი		13,779,744	14,784,068
საოპერაციო და აღმინისტრაციული ხარჯები	26	(10,652,858)	(8,744,155)
მოგება საგალუტო სახსრების გადაფასებიდან	27	235,754	368,888
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(208,734)	(194,963)
მექანიზმები კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურება		(25,503)	-
მოგება გადასაწადებამდე		3,128,403	6,213,838
მოგების გადასახადი	14	(705,195)	(1,010,945)
მიმდინარე წლის მოგება		2,423,208	5,202,893

დავთ თავართქილამე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექტუალურები
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

სრული შემოსავლების ანგარიშგება

	შენიშვნა	2023	2022
საპროცენტო შემოსავალი	20	4,113,042	3,387,852
საპროცენტო ხარჯი	21	(920,150)	(840,298)
შშინდა საპროცენტო შემოსავალი		3,192,892	2,547,554
საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	22	4,014,461	4,673,004
მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	23	6,090,340	6,940,348
შემოსავალი ჯარიმებიდან	24	315,193	295,965
სხვა შემოსავალი	25	166,858	327,197
საოპერაციო შემოსავალი		13,779,744	14,784,068
საოპერაციო და აღმინისტრაციული ხარჯები	26	(10,652,858)	(8,744,155)
მოგება სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	27	235,754	368,888
ცვლილება სესხის გაუფასურების რეზერვში		(208,734)	(194,963)
გეპარტიული კომპანიაში ინვესტიციის გაუფასურება		(25,503)	-
მოგება გადასახადებამდე		3,128,403	6,213,838
მოგების გადასახადი	14	(705,195)	(1,010,945)
მიმღინარე წლის მოგება		2,423,208	5,202,893

დავით თავართქმლაშვილი
გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექტუალურები

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მოძრაობის ანგარიშგება

აღწერა	2023	2022
მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	4,332,217	3,588,519
სესხის დასაფარად შემოსული თანხები	44,625,273	45,217,633
გაცემული სესხები	(49,776,292)	(49,488,242)
გაწეული ხარჯები	(2,806,406)	(3,686,313)
გადახდილი ხელფასები	(6,578,720)	(3,474,046)
გადახდილი პროცენტი	(894,316)	(733,491)
გადახდილი გადასახადები	(2,968,743)	(2,060,974)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	19,307,130	19,655,379
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	5,240,145	9,018,465
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	38,476	32,256
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(372,541)	(345,891)
ჩვეულებრივი აქციების შესყიდვა	(532,094)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია	-	761
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(101,367)	(47,000)
ვალდებულების დაფარვა მოთხოვნის უფლების ნასყიდობა	(78,925)	(85,895)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(1,046,452)	(445,769)
მიღებული სესხები	21,176,026	9,092,037
დაფარული სესხები	(16,804,570)	(9,257,556)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(413,794)	(457,684)
გადახდილი დივიდენდები	(1,940,876)	(1,370,188)
მიღებული საბანკო გარანტია	(26,433)	-
მიღებული / (გადახდილი) საბანკო გარანტია	-	3,088
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	1,990,353	(1,990,303)
საკურსო სხვაობის შედეგი	386,394	(4,605,584)
წმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	6,184,046	6,582,393
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	25,381,312	23,404,503
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	31,951,752	25,381,312

დავთ თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექტუალური და კურსო
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

ფულადი სახსრების მომრაობის ანგარიშგება

აღწერა

	2023	2022
მიღებული პროცენტი და ჯარიმა	4,332,217	3,588,519
სესხის დასაურად შემოსული თანხები	44,625,273	45,217,633
გაცემული სესხები	(49,776,292)	(49,488,242)
გაწეული ხარჯები	(2,806,406)	(3,686,313)
გადახდილი ხელფასები	(6,578,720)	(3,474,046)
გადახდილი პროცენტი	(894,316)	(733,491)
გადახდილი გადასახადები	(2,968,743)	(2,060,974)
სხვაობა ფულადი გზავნილების შემოსვლასა და გასვლას შორის და სხვა	19,307,130	19,655,379
ფულადი ნაკადები საოპერაციო საქმიანობიდან	5,240,145	9,018,465
საბანკო დეპოზიტებზე მიღებული პროცენტები	38,476	32,256
ძირითადი საშუალებების შეძენა	(372,541)	(345,891)
ჩვეულებრივი აქციების შესყიდვა	(532,094)	-
ძირითადი საშუალებების რეალიზაცია	-	761
არამატერიალური აქტივების შეძენა	(101,367)	(47,000)
ვალდებულების დაფარვა მოთხოვნის უფლების ნასყიდობა	(78,925)	(85,895)
ფულადი ნაკადები საინვესტიციო საქმიანობიდან	(1,046,452)	(445,769)
მიღებული სესხები	21,176,026	9,092,037
დაფარული სესხები	(16,804,570)	(9,257,556)
საიჯარო ვალდებულების ძირის დაფარვა	(413,794)	(457,684)
გადახდილი დივიდენდები	(1,940,876)	(1,370,188)
მიღებული საბანკო გარანტია	(26,433)	-
მიღებული / (გადახდილი) საბანკო გარანტია	-	3,088
ფულადი ნაკადები საფინანსო საქმიანობიდან	1,990,353	(1,990,303)
საკურსო სხვაობის შედეგი	386,394	(4,605,584)
შმინდა ფულადი სახსრების ზრდა/(შემცირება)	6,184,046	6,582,393
უსლი და ფულადი სახსრები პერიოდის დასაწყისში	25,381,312	23,404,503
ფული და ფულადი სახსრები პერიოდის ბოლოს	31,951,752	25,381,312

დაეთ თავართებილატე

გენერალური დირექტორი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ოქტომბერი, 2024

ნანა ბერაძე

მთავარი ბუღალტერი

ნ. გ. გ.

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაწილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	12,327,136	13,427,136
წმინდა მოგება 2022 წლისთვის	-	5,202,893	5,202,893
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,380,501)	(1,380,501)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	16,149,528	17,249,528
წმინდა მოგება 2023 წლისთვის	-	2,423,208	2,423,208
გამოცხადებული დივიდენდები	-	(1,955,500)	(1,955,500)
დაგროვილი მოგების კაპიტალში გადატანა	4,000,000	(4,000,000)	-
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,100,000	12,617,236	17,717,237

დავთ თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

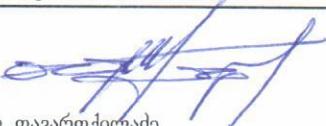
სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ოქტომბერი, 2024

სს მისო ინტელექტუალური და სამუშაოების
ფინანსური ანგარიშგება
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

კაპიტალში ცვლილებების ანგარიშგება

	სააქციო კაპიტალი	გაუნაშილებელი მოგება	სულ კაპიტალი
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	12,327,136	13,427,136
წმინდა მოგება 2022 წლისთვის გამოცხადებული დივიდენდები	- -	5,202,893 (1,380,501)	5,202,893 (1,380,501)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	1,100,000	16,149,528	17,249,528
წმინდა მოგება 2023 წლისთვის გამოცხადებული დივიდენდები დაგროვილი მოგების კაპიტალში გადატანა	- - 4,000,000	2,423,208 (1,955,500) (4,000,000)	2,423,208 (1,955,500) -
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,100,000	12,617,236	17,717,237

დავით თავართქილაძე

ნანა ბერაძე

გენერალური დირექტორი

მთავარი ბუღალტერი

სს მისო ინტელექტუალური

თარიღი: 14 ივნისი, 2024

სს მისო ინტელექტუალური და მომართვილი მოწყვეტილი

ფინანსური ანგარიშების აზნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 1 კომპანია და მისი ძირითადი საქმიანობა

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშებია მოიცავს სს მისო ინტელექტუალური მოწყვეტილი როგორც „კომპანია“) ფინანსური ინფორმაციას.

სს მისო ინტელექტუალური (202353176) დარეგისტრირდა 2006 წელს თბილისში, საქართველოში, შპს „მიკროსაფინანსო ორგანიზაცია ინტელექტუალურის ჯორჯაას“ სახელწოდებით. 2018 წლის 12 თებერვალს კომპანია გარდაიქმნა სააქციო საზოგადოებად და შეიცვალა სახელი, როგორც სს მისო ინტელექტუალურის".

კომპანიის ძირითადი საქმიანობა ფულადი გზავნილების განხორციელება; ინტელექტუალური არის საერთაშორისო ფულადი გზავნილების სისტემა, რომელის ძირითადი საქმიანობა ფიზიკური პირების შორის ნაღდი ფულადი გზავნილების უზრუნველყოფა; აგრძელება, ინტელექტუალური მომსახურებაში შედის კერძო გადახდები (სესხის დაფარვა, კომუნალური გადასახადები და ა.შ.), ინტერნეტ გადახდები და სხვა სწავლი ფულადი გზავნილები.

კომპანიის დამატებითი საქმიანობაა ფიზიკური და ტერიტორიული პირებზე მიკრო სესხების გაცემა. კომპანიას აქვს 24 სერვისი ცენტრი (2022: 23 სერვისი ცენტრი) თბილისსა და რეგიონებში: ცენტრალური (აღმაშენებლის გამზ.), მარჯანიშვილი, წერეთელი, გლდანი, დელისი, თამარაშვილი, ვარკეთილი, იახანი, თბილისის საერთაშორისო აეროპორტი (2), ახალქალაქი, გორი, რესთავა, ზუგდიდი, ზესტაფიონი, ბათუმი (2), თელავი, ჭუთავისი (4), ფიოთი. კომპანია ვასცემს თოთი სახის სესხს: (1) აიოუგური სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება უძრავი ქინგით და თავდებობით, ან მხოლოდ უძრავი ქინგით; (2) სალომბარდო სესხი, რომლის უზრუნველყოფა ხდება ძველისათვის უზრუნველყოფილი და რომელია უზრუნველყოფილი ხდება ძვირისა კვებით/ლითონით (3) სამომხმარებლო სესხი, რომლებიც ძირითად შემთხვევაში უზრუნველყოფილია და რომელია უზრუნველყოფილი ძვირისა კვებით/ლითონით, შესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული ქრედიტით ან თავდებობით და (4) სხვა სესხი, რომელიც რიგ შემთხვევაში არის უზრუნველყოფილი ძვირისათვის კვებით/ლითონით, შესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული ქრედიტით ან თავდებობით. დადგენილია სესხის ზედა ზღვარი, რომელიც შეადგენს 100,000 ათას ლარს.

სს მისო ინტელექტუალურის აქციონერები არიან:

აქციონერი	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ქოვანი ქართველიშვილი	15.00%	15.00%
შპს გაერთიანებული საფინანსო კადუფი	85.00%	85.00%
სულ	100.00%	100.00%

შპს გაერთიანებული საფინანსო ჯგუფის მესაკუთრე და 100%-იანი წილის მფლობელს წარმოადგენს ქალატონი დღია ასლანიდი, საბერძნების მოქალაქე, რომელიც ასევე არის ინტელექტუალურის საპრეზიდენტის (საბერძნებიში რეგისტრირებული და თავირიგული კომპანია) დამფუძნებელი და 60%-იანი წილის მესაკუთრე.

შენიშვნა 2 კომპანიის საოპერაციო გარემო

კომპანია საქმიანობს ახორციელებს საქართველოში. საქართველოში მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების საქმიანობა რეგულირდება საქართველოს ეროვნული ანგარიში მიერ. ეს რეგულაციები მოიცავს მინიმალური საწესებით კაპიტალის ფულადი სახით შენატანის განხორციელებას (მინიმუმ 1,000,000) და ფინანსური ანგარიშების წარდეგნას ფასისის შესაბამისად. საქართველოში დღესდღეობით მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს ეკრძალებათ კლიენტებისგან დაკარგი მდგრადი და სესხად 100 ათას ლარზე მეტი თანხის გაცემა (ასევე ისლილ შენიშვნა #30).

ისეთი განვითარებადი ეკრნითიკები, როგორიც საქართველოშია, ძალიან მგრძნობიარენი არიან ბაზარზე სტრატეგიული ცვლილებებისა და შეოფლიოში ეკრნითიკერი ერთისხისების მიმართ. შესაბამისად, საქართველოს ბაზარზე ოპერაციების წარმოება ისეთი რისკებისანა დაკავშირებული, რაც არ არის დამახასიათებელი განვითარებული ბაზრებისათვის. თუმცა, ბოლო რამდენიმე წლის განმავლობაში საქართველოს მთავრობამ შეცვალა სამძალაქი, ისისხილის, საგადასახადო, აღმინისტრუული და სამეწარმეო კანონები, რამაც დადგითად იმოქმედა ქვეყნაში საერთო საინვესტიციო გარემოზე. საქართველოს კარგი საერთომრისო რეუტაცია აქვს საინვესტიციო გარემოს კუთხით. საერთაშორისო გამჭირვალობის მიერ გამოქვეყნებული 2023 წლის კორუფციის აღქმის ინდექსში საქართველოს მაჩვენებელი 53 ქულა (180 ქვეყნას შორის 49-ე ადგილის იყოს კვიპროსთან, გრენადასა და რუანდასთან). საქართველოს შედეგი გასულ წლითან შედარებით გაუარესდა 3 ქულით. (2022 წელს 56 ქულა).

შენიშვნა 3 მოშადების საფუძველი

წარმოდგენილი ფინანსური ანგარიშებია მომზადდა ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტების (ფასს) შესაბამისად. კომპანია საბუდალტრო ჩანაწერებს აწარმოებს საქართველოს საბუდალტრო და საგადასახადო კანონმდებლობის შესაბამისად. წარმოღვენილი ფინანსური ანგარიშებია მომზადდა აღნაშენული ბუღალტრული ჩანაწერებიდან და საჭიროებისამეტრ შესწორდა, რომ შესაბამისობაში მოსულიყო ფინანსური ანგარიშების საერთაშორისო სტანდარტებთან.

ფინანსური მდგომარეობის ანგარიშებაში აქტივები და ვალდებულებები წარმოდგენილია მათი ლიკვიდურობის მიხედვით და არ არის დაყოფილი როგორც მიმდინარე და კრძელვადანი.

შენიშვნა 3 მომზადების საფუძველი (ცვალებულება)

წინამდებარე ფინანსური ანგარიშებია შედგენილია საქართველოს ეროვნულ ვალუტაში, ლარში („ლარი“).

ფინანსური ანგარიშების მომზადება მოითხოვს შეფასებების და დაშვებების გაკეთებას, რომლებიც გავლენას ახდენს წარმოდგნილი აქტივებისა და ვალდებულებების თანხებზე, ანგარიშების შედგენის თარიღისათვის არსებულ პირობით აქტივებისა და ვალდებულებების მოცულობაზე და საანგარიშებო პერიოდში წარმოდგნილი შემოსავლებისა და ხარჯების თანხებზე. მიუხდავად იმისა, რომ ეს შეფასებები ყვრდნობა მტნჯმენტის მხრიდან არსებული მოვლებებისა და ქმედების ცოდნის, ფაქტორივ შედეგი შესაძლოა საბოლოო ჯამში განსხვავდებოდეს ამ შეფასებებისგან.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა

4.1 ახალი და შესწორებები სტანდარტების გამოყენება

ბას 12-ის შესწორებები - გადავადებული გადასახადი, რომელიც დაკავშირებულია ერთი თაერაციიდან წარმოშობილ აქტივებსა და ვალდებულებებთან

ეს შესწორების დოკუმენტი მოითხოვს, რომ კომპანიამ მთლიანი (ბრუტო) თანხით აღიაროს იმ საიჯარო ხელშეკრულებებთან დაგაშენებული გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულებები, რომლებიც წინათ აღიარებული იყო ნეტო საფუძველზე. ეს გავლენას არ ახდენს ბალანსში ასახულ თანხებზე, ვინაიდან ეს თანხები ისევ ურთიერთგადაფარგას ექვემდებარება ბას 12-ის მოთხოვების შესაბამისად, თუმცა, მე-8 შემოშვები ზემოაღნიშვნული თანხები წარმოდგნილია ბრუტო სახით. წინა პერიოდში გამტკიცებული მონაცემები ასევე შეიცვალა ამ შესწორებების დოკუმენტში გათვალისწინებული გარდა მაგალი დაბულებების შესაბამისად;

ბას 12-ის შესწორებები - „საერთაშორისო საგადასახადო რეფორმა – მეორე პილარის მოდელის წესები“.

ზემოაღნიშვნული შესწორებები კომპანიას საშუალებას აძლევს, არ აღიაროს ის გადავადებული საგადასახადო აქტივები და ვალდებულები, რომლებიც დაკავშირებულია მეორე პილარის საგადასახადო რეფორმის (მეორე პილარის კანონმდებლობის ძალაში შესვლის) მდგრადირობის გაურკვეველი სასათის გამო, კომპანიამ ვერ შეძლო ამ რეფორმის მოსალოდნელი რაოდნობრივი ვალენტის შეფასება იმ გადავადებული საგადასახადო აქტივებსა და ვალდებულებებზე, რომლებიც აღიარებული არ იყო მიმდინარე პერიოდში ფინანსური მდგრადირობის ანგარიშებაში. წინა პერიოდში აზანირი თანხები არ არის აღიარებული მეორე პილარის მოდელის წესებთან დაკავშირებით, რომლის მიმართაც უნდა გამოვიყენოთ ზემოაღნიშვნული შესწორება.

4.2 ახალი სტანდარტები და შესწორებები, რომლებიც გამოცემულია, მაგრამ ჯერ არ არის მაღაში შესული 2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისთვის

შემდეგი სტანდარტები და შესწორებები ჯერ არ არის მაღაში შესული, მაგრამ შეიძლება გავლენა იქნიოს კომპანიის ფინანსურ ანგარიშებაზე მომავალში.

ბას 1-ის შესწორებები - გალდებულებების კლასიფიკაცია მოქლევადიანად ან გრძელებადიანად და

ბას 1-ის შესწორებები - გრძელვადიანი გალდებულებები კოვნანტებით

ზემოაღნიშვნული ორივე შესწორების დოკუმენტი ერთობლიობაში გავლენას ახდენს ვალდებულებების კლასიფიკაციაზე კოვნანტების მქონე ვალდებულებად, ასევე კომპანიის მიერ გამოშევაული ყველა კონვერტირებადი საგადო ვალდებულების კლასიფიკაციაზე კოვნანტების მქონე ვალდებულებები, თუ ვალდებულება მოიცავს კონვერტაციის პირობას. ამან შესაძლოა გავლენა იქნიოს კომპანიის ზოგიერთი ვალის კლასიფიკაციაზე და შესძლოა საგადასახადო იყოს განმარტებით შენიშვნებში დამატებითი ინფორმაციის გამჟღავნება არსებული კოვნანტების გავლენის შესახებ კომპანიაზე.

ამჟამად კომპანია ჯერ ისევ აწარმოებს ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას. ეს ცვლილები ძალაში შედის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშებისთვის.

ბას 7-ისა და ფას 7-ის შესწორებები - მომწოდებლების დაფინანსების შეთანხმებები

ამჟამად კომპანია ჯერ ისევ აწარმოებს ამ შესწორებების გავლენის შეფასებას.

ეს ცვლილება ძალაში შედის 2024 წლის ფინანსური ანგარიშებისთვის.

დღეისთვის არ არსებობს სხვა ახალი სტანდარტი ან შესწორებების დოკუმენტი, რომელიც საგარაულოდ არსებით გავლენას იქნიებს კომპანიაზე.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (ვაკრძლება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები

თავდაპირველი აღიარება და შეფასება

კომპანია ფინანსური აქტივებს ან ვალდებულებას აღიარებს ფინანსური მდგომარეობის შესახებ ანგარიშებაში მხოლოდ მაშინ, როდესაც იგი ხდება ინსტრუმენტის სახელშეკრულების შეთანხმების მონაწილე. თავდაპირველი აღიარებისას, კომპანია ყველა ფინანსურ აქტივისა და ვალდებულებას აღიარებს სამართლიანი ღირებულებით. თავდაპირველი აღიარებისას, ფინანსური აქტივის/ვალდებულების სამართლიანი ღირებულება განისაზღვრება გარიგების ფასით. ფინანსური აქტივის/ვალდებულების გარიგების ფასი, გარდა იმ ინსტრუმენტებისა, რომლებიც კლასიფიცირდება „სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოვება-ზარალში ასახვით“, მოიცავს უშალოდ გარიგებასთან დაკავშირებულ ხარჯებს, რომლებიც გაწეულ იქნა ფინანსური ინსტრუმენტის შესაძლებელია ასახვიად/გამოსაშებებად.

ფინანსური აქტივების/ვალდებულებების გარიგებასთან დაკავშირებული დანახარჯები, რომლებიც კლასიფიცირდება „სამართლიანი ღირებულებით აღრიცხული ფინანსური ინსტრუმენტები მოვება-ზარალში ასახვით“, დაუყოვნებლივ გატარდება ხარჯებში.

კომპანია ფინანსურ აქტივებს აღიარებს ანგარიშების თარიღით, ანუ აქტივი აღიარდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას მიიღებს და მისი აღიარების შეწყვეტა ხდება იმ დღეს, როდესაც კომპანია მას გაასხეისებს.

ფინანსური აქტივების შემდომი შეფასება

ფინანსური აქტივების შემდომი შეფასება დამტკიცებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე:

ფინანსური აქტივი ფასდება ამორტიზებული ღირებულებით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკავშირებულია: а) საწარმო ფინანსურ აქტივის ფლობის ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივების ფლობა სახელშეკრულების ფულადი ნაკადების მიღების მიზნით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულების პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ მირ თანხისა და მირ თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ფინანსური აქტივი ფასდება რეალური ღირებულებით, სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით, თუ ორივე შემდგომი პირობა დაკავშირებულია: а) საწარმო ფინანსურ აქტივის ფლობის ისეთი ბიზნესმოდელის პირობებში, რომლის მიზანია ფინანსური აქტივის გაყიდვა რეალური ღირებულებით; და ბ) ფინანსური აქტივის სახელშეკრულების პირობები კონკრეტულ თარიღებს ადგენს ისეთი ფულადი ნაკადების მიღებისათვის, რომლებიც წარმოადგენს მხოლოდ მირ თანხისა და მირ თანხის დაუფარავ ნაწილთან დაკავშირებული პროცენტის გადახდას.

ყველა სხვა ფინანსური აქტივი კლასიფიცირდება და ფასდება "რეალური ღირებულებით, მოვებაში ან ზარალში ასახვით", თუ საწარმო არ გააკეთებს შეუცევებ არჩევანს, რომ თავდაპირველი აღიარებისას წილობრივ ინსტრუმენტების დაკავშირებული მოვება ან ზარალი ასახოს სხვა სრულ შემოსავალში (რომელიც არ არის გამზინული გასაყიდად ან არ არის აღიარებით პირობით ასანაზღაურებელ თანხად ბიზნესაერთიანების დროის).

ფინანსური აქტივების გაუფასურება

ფინანსური აქტივების რეზერვის ხარჯის გაანგარიშების მთავარ კრიტერიუმს წარმოადგენს კომპანიის მიერ ფინანსური აქტივების რისკების შეფასება, კრძოლ მნიშვნელოვან გაზიარდა თუ არა ფინანსური აქტივების საკრებულო რისკი თავდაპირველი აღიარების შემდგომ.

იმ შემთხვევაში თუ საკრებულო რისკი მნიშვნელოვან არ გაიზარდა ფინანსური აქტივის თავდაპირველი აღიარებიდან, კომპანია ახდენს მომდევნი 12 თვის საკრალო საკრებულო წარმოადგენს მომდევნი 12 თვის განმავლობაში არახელასაყრელი გარემოებების განვითარების შედეგად ფინანსური აქტივის შესაძლო გაუფასურების ზარალს. თუ ფინანსური აქტივის საკრებულო რისკი მნიშვნელოვან გაზიარდა ან აშერაა მისი გაუფასურება, კომპანია ქმნის რეზერვს, რომელიც წარმოადგენს ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნებრივ ზარალს. ამ შემთხვევაში ფინანსური აქტივის გაუფასურების რეზერვი არის ფინანსური აქტივის არსებობის მანძილზე მოსალოდნებრივ ფულადი ნაკადების შემცირება, დისკონტირებული უფლებური საპროცენტო განაკვთით.

ფინანსური აქტივების ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება, რომელიც აღრიცხულია სამართლიანი ღირებულებით სხვა სრულ შემოსავალში ასახვით - ამას ხელა სხვა სრულ შემოსავალში, ყველა სხვა შემთხვევაში - მოვება-ზარალში.

იმ გაცემული სესხებისთვის, რომლებიც არ უფასურდება ინდივიდუალურად, კომპანია გაუფასურების რეზერვს განსაზღვრავს კოლექტურად, რომელიც დაფუნქციულია გადასახდელების მოქმედის კომპანიის წარსულ გამოცდილებაზე, პირთველში დაგვიანებული გადახდების ზრდაზე, ეკონომიკურ მდგომარეობაში ცვლილებებზე და სხვა (დეპალებისთვის იხილეთ შენიშვნა 5).

ამორტიზირებული ღირებულებით შეფასებული ფინანსური აქტივებისთვის, თუ გაუფასურების ზარალი შეძლებომ პერიოდში შემცირდება და ეს შემცირება გამჭარებულია ობიექტური მტკიცებულებით გაუფასურების აღიარების შემდგომ მომზღვარი მოვლენებით, მაშინ ხდება წინა პერიოდებში აღიარებული გადასახდელების ზარალის უკან დაბრუნება (პირდაპირ ან დებტორული დაგვალიანების საკვთვი მოთხოვნების რეზერვის მოქმედისათვის) და უკან დაბრუნებების შედეგად, საბალანსო ღირებულება არ უნდა აღმატებოდეს ფინანსური აქტივის ამორტიზირებულ ღირებულებას, რომელიც დაფიქსირდებოდა თუ არ აღიარებოდა გაუფასურების უკან დაბრუნების დღეს.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გავრძელება)

4.3 ფინანსური ინსტრუმენტები (გავრძელება)

ფინანსური აქტივების აღიარების შეწყვეტა

გარიგებების სამართლებრივი ფორმის მიუვდავად, ფინანსური აქტივების აღიარება წყდება მაშინ, როდესაც ისინი გაიღლიან ფასს 9- თ დაგენერილ აღიარების შეწყვეტის კრიტერიუმებს "შიანარის ფირმაზე აღმატებულების" პინციპზე დაკრძნიბით. კრიტერიუმები მოიცავს ორი სხვადასხვა სახის შეფასებას, რომელიც ხორციელდება მკაცრად მოცემული თანმიმდევრობით:

- მესაკუთრეობის რისკებისა და სარგებლის გადაცემის შეფასება
- კონტროლის გადაცემის შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება

ფინანსური ვალდებულებების შემდგომი შეფასება დამიკიდებულია თავდაპირველი აღიარებისას მათ კლასიფიკაციაზე. კომპანია ფინანსური ვალდებულებებს კლასიფირებს ახდენს ორ კატეგორიად:

სამართლიანი ღირებულებების აღიარებული ფანანსური ვალდებულებები მოვება-ზარალში ასახვით (FVTPL). ვალდებულებები ამ კატეგორიაში კლასიფიცირდება, როდესაც მათი ფლობის მთავარი მიზანი უასლოეს მომავალში მათი გაყიდვა ან გამოსყიდვა (სავაჭრო ვალდებულებები) ან ისინი წარმოადგენ წარმოებულ ინსტრუმენტებს (გარდა წარმოებული ინსტრუმენტებისა, რომლებიც განკუთხიბილია ეფექტური პერიოდის ინსტრუმენტად) ან თვადაპირველი აღიარებისას აკმაყოლებები პირობებს ამ კატეგორიაში მოსახვედრად. მოვება-ზარალის ანგარიშებაში სამართლიანი ღირებულებები ასახულ ფინანსურ ვალდებულებებთან დაკავშირებული სამართლიანი ღირებულების ნებისმიერი ცვლილება წარმოშობისთანავე აღიარდება მოვება-ზარალის ანგარიშებაში.

სხვა ფინანსური ვალდებულებები შეელა ვალდებულება, რომელიც არ გადანაწილდა წინა ჯგუფში, ხვდება აღნიშნულ კატეგორიაში. აღნიშნული ვალდებულებები აღიარდება ამორტიზირებული ღირებულებით, ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით.

ფინანსური ვალდებულებების აღიარების შეწყვეტა

ფინანსური ვალდებულება გომპანიის ფინანსური მდგმარებობის ანგარიშებიდან ამოდებულ იქნება მხოლოდ მაშინ, როდესაც ვალდებულება შესრულდება, გაუმდება ან ამოიწურება (დაიფარება). სხვაობა შეწყვეტილი ფინანსური ვალდებულების საბალანსო ღირებულებას და გადახდილ საზღაურის შორის აღიარდება მოვება-ზარალის ანგარიშებაში.

4.4 ფული და ფულის ეკვივალენტები

ფულის ეკვივალენტები მოიცავს: სალაროში არსებულ ნაღდ ფულს და ფულს მიმდინარე ანგარიშებსა და ანაბრეზე.

4.5 გაცემული სესხები

გაცემული სესხები წარმოადგენს არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებს, ფინანსურებული ან განსაზღვრადი ფასებით, რომელიც არ არის კოტირებული აქტივები ბაზარზე. გაცემული სესხები თავდაპირველად აღიარდება საბაზო ღირებულებებს (რომელიც მომშემარებელზე გაცემული სესხის თანხის ტოლია), დამატებული სესხის გაცემასთან დაკავშირებული ტრანზაქციის განხორციელების ხარჯები. სესხი შედგომში აღირცხება ამორტიზებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით. გაცემული სესხები წარდგენილია ნეტო ღირებულებით სესხების გაუფასურების რეზერვების გამოკლებით.

სესხის ამორტიზებული ღირებულება არის სესხის თავდაპირველი აღიარებულ ღირენობას გამოკლებული გადახდილი სესხის ძირის დამატებული ან გამოკლებული დაგროვებული ამორტიზაცია ეფექტური განაკვეთის მეთოდის გამოყენებით ნებისმიერი სხვაობისას თავდაპირველად აღიარებულ რაღენობასა და დასუარ თანხას შორის, გამოკლებული სესხის გაუფასურება. შენატანები და შეღავთები, თავდაპირველი სატრანზაქციო ხარჯების ჩათვლით, შედის შესაბამისი სესხის საბალანსო ღირებულებაში და ამორტიზდება ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის საფუძვლით.

გაუფასურების ცვლილებები განსაზღვრულია მისაღოფნელი საკრედიტო ზარალის მოდელების საშუალებით. შენიშვნა 5-ში მოცემულია ინფორმაცია შეკვნილი მონაცემების, დაშვებებისა და შეფასების მეთოდების შესახებ, რომელებიც გამოიყენება მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის განსაზღვრისას, მათ შორის განმარტებები იმის შესახებ, თუ როგორ იყენებს კომპანია სამიმავლი ინფორმაციებს მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალის მოდელებში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაფრიგონება)**4.6 გადახდილი ავანსები**

საქართვისა და მომსახურების მომწოდებლებისთვის გადახდილი ავანსები თავდაპირველად აღიარდება გადახდილი თანხის ოდენბით და საჭიროებისმებრ კორექტირდება შესაძლო გაუფასურებულად, როდესაც არსებობს ობიექტური მტკიცებულება, რომ კომპანია ვერ შეძლებს სრულად მიღლოს ის საქონელი და მომსახურება, რაც გათვალისწინებულია მხარეებს შორის თავდაპირველი შეთანხმებით.

უცხოურ ვალუტაში არსებული ავანსები წარმოდგნილია გადახდის თარიღისთვის არსებული გაცვლითი კურსით და არ გადაანგარიშდება ანგარიშების თარიღისთვის არსებულ კურსზე.

4.7 ძირითადი საშუალებები

ძირითადი საშუალებები არის მატერიალური აქტივები, რომლებიც გამოიყენება მომსახურების გასაწვევად, იჯარით გასაცემად ან აღმნისტრაციული მიზნებისთვის და გათვალისწინებულია ერთ საანგარიშებო პერიოდზე მეტი ხნით გამოსაყინებლად. ძირითადი საშუალებები ფინანსურ ანგარიშებაში ასახულია აქტულირებული ცვეთით შემცირებული ისტორიული დირექტორებით. ისტორიული დირექტორება მოიცავს ამ აქტივის შექმნასთან დაკავშირებულ პირდაპირ ხარჯებს. შექნის შემდგომი დანახარჯები ემატება აქტივის საბალანსო დირექტორებას ან აღიარდება ცალკე აქტივად, მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ მომავალში ამ აქტივის მეშვეობით კომპანია მიიღებს კონსისტენტურ სარგებლს და შესაძლოა ამ აქტივის დირექტორების საწმუნო (რეალური) შეფასება. აქტივების მიმღინეუ სარგებლობა (შეკუთხების) და შესახების დანახარჯები აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშებაში მათი გაწვევის პერიოდების მიხედვით. ცვეთა გამოანგარიშებულია წრფივი მეთოდის გამოყენებით. ძირითადი საშუალების ცვეთის დარიცხვა წარმოებს მათი ექსპლუატაციაში შესვლის თარიღიდან. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვალები წარმოდგნილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	სასარგებლო მომსახურების ვალი
შემოძანვებები	50 წელი
კომპიუტერები და საკომუნიკაციო აღჭურვილობა	5 წელი
სატრანსპორტო საშუალებები	5 წელი
საოფისე აღჭურვილობა	5 წელი
სხვა აქტივები	5 წელი

სასარგებლო მომსახურების ვალი, სალიკვიდაციო დირექტორება და ცვეთის მეთოდი გადაიხედება ყოველწლიურად იმისათვის, რომ შეფასდეს მათი დირექტორება შეესაბამება თუ არა მათგან მიღებულ კონსისტენტურ სარგებლს. ძირითადი საშუალების ჩამოწერა ხდება მისი გაყიდვისას, ან როდესაც მომავალი კონსისტენტური სარგებლის მიღება აღარ არის მოსალოდნელი მისი გამოყენების ან გაყიდვის შედეგად. ძირითადი საშუალებების გაყიდვა/ჩამოწერასთან დაკავშირებული მოგება-ზარალი (გამოითვლება როგორც სხვაობა ჩამოწერილან მიღებულ შემოსავალსა და აქტივის საბალანსო დირექტორებას შორის) აისახება სრული შემოსავლების ანგარიშებაში იმ წელს, როდესაც მოხდა ძირითადი საშუალების გასვლა/ჩამოწერა.

4.8 არამატერიალური აქტივები

არამატერიალური აქტივი არის ფიზიკური ფორმის არქეონე იდენტიფიცირებადი არაფულადი აქტივი. არამატერიალური აქტივები ფინანსურ ანგარიშებაში აღიარდება მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მოსალოდნელია, რომ (ა) ამ აქტივისგან მოსალოდნელია ეკონომიკური მიღების მიღება; და (ბ) შესაძლებელია აქტივის დირექტორების სარწმუნო (რეალური) შეფასება. თავდაპირველი აღიარების შემდეგ არამატერიალური აქტივები აღირტიცხება დაგროვილი ამირტიზიციით და ნებისმიერი გაუფასურების ზარალით შეცირებული დირექტორებით. ამირტიზიცია გამოიანგარიშება წრფივი მეთოდის გამოყენებით და სასარგებლო მომსახურების ვადის გათვალისწინებით. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით არ ამორტიზირდება. ისინი ყოველწლიურად გადაიხედება გაუფასურებაზე და გაუფასურების ზარალი, წარმოშობისთანავე დაუყოვნებლივ ასახება სრული შემოსავლების ანგარიშებაში. არამატერიალური აქტივები განუსაზღვრელი საექსპლუატაციო ვადით გადაიხედება ყოველწლიურად იმ მიზნით, რომ დადგინდეს კიდევ არის თუ არა საექსპლუატაციო ვადა განსაზღვრულია, მაშინ ასეთი არამატერიალური აქტივები ამორტიზდება განსაზღვრული საექსპლუატაციო ვადით.

არამატერიალური აქტივების ამორტიზაციის განაკვეთები წარმოდგნილია ქვემოთ მოცემულ ცხრილში:

აქტივების ჯგუფი	ამორტიზაციის განაკვეთი
ლიცენზიები	10 - 15%
პროგრამული უზრუნველყოფა	15%

ლიცენზიები მოიცავს კომპიუტერული პროგრამების ლიცენზიებსა და მასტერქარდის ლიცენზიას.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (ჰავაზულება)

4.9 ინვესტიციები მექავშირე საწარმოში

მექავშირე საწარმოში ინვესტიციები აღირიცხება კაპიტალ მეთოდის გამოყენებით. მექავშირე საწარმოება ის საწარმოება, რომლებზეც კომპანიას აქვს მნიშვნელოვანი გავლენა, მაგრამ არა კონტროლი ან ერთობლივი კონტროლი. მნიშვნელოვანი გავლენა ითვლება, როდესაც კომპანია ფლობს 20%-დან 50%-მდე ხმის უფლებას სხვა საწარმოში.

კაპიტალ მეთოდის გამოყენებისას, ინვესტიციები თავდაპირველად აღირიცხება საბალანსო ლირებულებით და შემდგომში რეგულირდება, რათა აღიაროს კომპანიის წილი მექავშირე საწარმოს შემდგომი მოგების ან ზარალისა და სხვა სრული შემოსავლების ცვლილებში. მექავშირე საწარმოდან მიღებული დივიდენტი ამცირებს ინვესტიციის საბალანსო ლირებულებას.

ყოველ საანგარიშო თარიღზე კომპანია აფასებს, თუ არსებობს რაიმე ნიშანი იმისა, რომ მექავშირე საწარმოში ინვესტიცია შესაძლოა დაქვემდებაროს გაუფასურებას. თუ არსებობს ასეთი ნიშანი, ინვესტიციის სრული საბალანსო ლირებულება მოგება გაუფასურებისათვის მისი აღდგენის დარებულების შედარებით საბალანსო ლირებულებასთან. გაუფასურების ნებისმიერი ზარალი აღირიცხება მოგება-ზარალის ანგარიშებაში.

მექავშირე საწარმოში ინვესტიციის საბალანსო ლირებულება და კომპანიის წილი მექავშირე საწარმოს მოგებაში ან ზარალში და სხვა სრულ შემოსავალში ასახულია ფინანსურ ანგარიშებაში.

4.10 მოგების გადასახადი

მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშებაში წარმოდგენილია კანონმდებლობასთან შესაბამისად, რომელიც მოქმედებდა ან ამოქმედდა პერიოდის ბოლოს საქართველოში. მოგების გადასახადის ხარჯი მოიცავს მიმდინარე და გადავალებულ გადასახადებს და ასახულია მოგება ან ზარალში, გარდა იმ შემთხვევებისა, როდესაც ისინი აისახებან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშებაში, ვინაიდნ ისინი დაკავშირებული არიან გარიგებთან, რომელიც, იგივე ან სხვა პერიოდით, ასევე ასახული არიან უშუალოდ სრული შემოსავლების ანგარიშებაში.

მიმდინარე გადასახადი წარმოადგენს იმ გადასახდელ თანხას, რომლის გადახდა ან დაბრუნება უნდა მოხდეს საგადასახადო ორგანიზაციან მიმდინარე და გასული პერიოდების განაკვლეობისა დასაბეგრ მოგებასა თუ ზარალთან დაკავშირებით. დასაბეგრი მოგება ან ზარალი კურდნობა შეფასებებს, თუ ფინანსურ ანგარიშებება დამტკიცებულია საგადასახადო დეპარტაციის შევსებამდე. გადასახადები, გარდა მოგების გადასახადისა, აღირიცხება ადმინისტრაციულ და სხვა საოპერაციო ხარჯებში.

გადავალებული მოგების გადასახადი ფინანსურ ანგარიშებაში აღიარდება საბალანსო ვალდებულების მეთოდის გამოყენებით, აქტივების საგადასახადო (დასაბეგრ) ბაზასა და ფინანსურ ანგარიშებაში ნაჩვენებ მათ საბალანსო ლირებულებას შორის ყველა დროებით განსხვავებებზე გადავალებული მოგების გადასახდის განსაზღვრულება საქრონოს საგადასახადო კანონმდებლობის მიერ ბალანსის თარიღისათვის დაგენერირებით განაკვეთით და იმ განაკვეთის აგრძელებით, რომელიც ივარაუდის, რომ დადგნოლი იქნება მშინ, როდესაც მოხდება გადავალებული მოგების გადასახადის შესაბამისი აქტივის რეალიზება ან ვალდებულების დაფარვა. გადავალებული მოგების გადასახადის აქტივის აღიარება ხდება იმ ფარგლებში, რა ფარგლებშიც მოსალოდნელია, რომ კომპანიას მომავალში ეწება დასაბეგრი მოგება, რომლის საპრისაბროლ შესაძლებელი იქნება დროიქითი სხვაობების გამოყენება.

2016 წლის 13 მაისს საქართველოს პარლამენტმა მიიღო კანონპროექტი მოგების გადასახადის რეფორმის შესახებ (ეწ. მოგების გადასახადის ესტონური მოდელი), რომელსაც მირთადად დაბეგრის მოქმედი დასაბეგრი მოგების მიღებით განაწილებაზე. კანონი ძალაში შევიდა 2016 წელს, მოქმედების 2017 წლის 1 აპრილიდან დაწყებულ საგადასახადო პერიოდზე და ესება ყველა საწარმოს, გარდა საფინანსო დაწყებულებებისა (მაგალითად, ბანკები, სადაზღვეო კომპანიები, მიერთავისაფინანსო ორგანიზაციები, ლომბარდები), რომელებისთვისაც კანონი თავდაპირველად ამოქმედდა 2020 წლის 1 აპრილიდან საფინანსო დაწყებულებებისთვის.

2023 წლის 1 იანვარს ძალაში შევიდა საქართველოს საგადასახადო კოდექსის მნიშვნელოვანი ცვლილებები. კონკრეტული ცვლილებები შევიდა საბანკო დაწყებულებებისა, საკრედიტო გაერთიანებების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების, სესხის გამცემი საწარმოების დაბეგრის რეფიშში, მთ შორის საპროცენტო შემოსავლის და პოტენციური ზარალის რეზერვების აღრიცხვის სტანდარტების განსაზღვრის ჩათვლით. სხვა მნიშვნელოვანი ცვლილებების თანახმად:

* მოგების გადასახადით დაბეგრის საგანს კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის წარმოადგენს სხვაობა კალენდარული წლის განმვლობაში მიღებულ მოლაინ შემოსავალსა და საგადასახადო კოდექსით განსაზღვრულ დაქვითებებს შორის.

* კომერციული ბანკები, საკრედიტო გაერთიანებები და მიკროსაფინანსო ორგანიზაციები სესხში დარიცხულ პროცენტს აღიარებება, როგორც შემოსავალს და სესხით შესაბამის ზარალის რეზერვების დაკითავენ მთლიანი შემოსავლიდან, ფასს სტანდარტის შესაბამისად.

* მოგების გადასახადის განაკვეთი კომერციული ბანკებისთვის, საკრედიტო გაერთიანებებისთვის, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებისა და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის 20%-ს შეადგენს.

* კომერციული ბანკები, საკრედიტო გაერთიანებების, სადაზღვეო რეზერვების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების და სესხის გამცემი საწარმოებისთვის 20%-ს შეადგენს.

* კომერციული ბანკები, საკრედიტო გაერთიანებების, სადაზღვეო რეზერვების, მიკროსაფინანსო ორგანიზაციების მეურ 2023 წლის და მომდევნო პერიოდების მოგებიდან გაცემული დაფიდენდები არ იძეგრება გადახდის წესრიცხვის შესაბამისად.

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხმის მოცემულია ლარში

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (ფაზრძელება)

4.11 არაფინანსური აქტივების გაუფასურება

არაფინანსური აქტივები, რომელიც კომპანიის შემთხვევაში წარმოადგენს ძირითად საშუალებებს, ყოველი საანგარიშებო თარიღისთვის გადაფასდება გაუფასურების წევის ნიშნის არსებობისას.

გაუფასურების ზარალის აღიარება ხდება მაშინ, როცა აქტივის ან მისი ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი ერთეულის საბალანსო ღირებულება აჭარბებს მის ანაზღაურებად ღირებულებას.

აქტივების ანაზღაურებად ღირებულება განისაზღვრება, როგორც შემცევი ორი ღირებულებიდან უფრო დიდი: აქტივის გამოყენების ღირებულება და მისი სამართლიანი ღირებულება რეალიზაციის სარჯების გამოკლებით. გამოყენების ღირებულების შეფასებისას სამომავლო საანგარიშო ფულადი ნაკადი დასკონტინურება მათ მიმდინარე ღირებულებამდე, დაბევერიამდე არსებული დისკონტინუების განაკვეთის გამოყენებით, რომელიც ასახავს ფულის დროითი ღირებულების მიმდინარე საბაზრო შეფასების და აქტივისთვის დამასასიათებელ რისკებს. იმ აქტივის დაკავშირებით, რომელსაც არ შემოაქვს ფულადი ნაკადი, ანაზღაურებად ღირებულება განისაზღვრება ფულადი ნაკადის წარმომქმნელი იმ ერთეულისათვის, რომელსაც აღნიშნული აქტივი მიეცუთება.

არაფინანსურ აქტივებისა და გაუფასურების ფულია ზარალი აისხება მიეცებამ ან ზარალში და კორექტორების მხოლოდ მისმა შემთხვევაში, თუ ანაზღაურებად ღირებულების განსაზღვრისას გამოყენებულ მონაცემებში მოხდა ცვლილება. კორექტორებული გაუფასურების ზარალი კორექტირდება მხოლოდ იმ ზომით, რომ აქტივის საბალანსო ღირებულებამ არ გადაჭარბოთს მის ანაზღაურებად ღირებულებას, რომელიც განისაზღვრებოდა ცვეთისა თუ ამორტიზაციის გამოქვითვით, თუ არ მოხდებოდა გაუფასურების ზარალის აღიარება.

4.12 მიღებული სესხები

მიღებული სესხები აღიარდება მათი ამორტიზირებული ღირებულებით ეფექტური საპროცენტო განაკვეთის მეთოდით. მიღებულ სესხებთან დაკავშირებული სარჯები აღიარდება როგორც სარჯი იმ პერიოდის მოგება/ზარალის ანგარიშებაში, რა პერიოდშიც ეს სარჯები წარმოიშვა.

4.13 იჯარა

2019 წლის 1 ანვრიდან კომპანიამ იჯარების აღრიცხვისთვის დანერგა ფასს 16 - "იჯარა", რომლის მიხედვითაც კომპანია აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს აღიარებს ისეთი იჯარებისთვის, რომლებიც აღრე ბასს 17-ის მიხედვით კლასიფიცირებული იყო, როგორც "საოპერაციო იჯარა".

აქტივის გამოყენების უფლება

კომპანია იჯარის დაწყების თარიღისთვის აღიარებს აქტივის გამოყენების უფლებას და საიჯარო ვალდებულებებს. აქტივის გამოყენების უფლება ფასდება ღირებულებით, რომელიც მოიცავს უშეალოდ საიჯარო ვალდებულებებს, დაკორექტირებულ ნებისმიერი დამტკიცირებული გადახასახით, რომელიც განსაზღვრული დაწყების თარიღში ან მანძელი, ასევე, მოიჯარის მიზე გაწეულ ნებისმიერ პირდაპირ დახასაზღვრებს და იმ დანასრჯებების შეფასებს, რომელსაც მოიჯარე გასწევს სიჯარი აქტივის დემონტაჟის ან ფლიალებსა და ოფისებში განსხვრცილებული გაუმჯობესების მოსახლეობად. აქტივის გამოყენების უფლებას იჯარის დაწყებიდან კლიენტის დასრულებამდე ერიცხება ცვეთა წრფივი მოწოდით, რომელიც აღირიცხება სრული შემოსავლების ანგარიშებაში, როგორც ცვეთის სარჯი.

აღიარებული აქტივის გამოყენების უფლება დაკავშირებულია ქრებასთან პირადი გამოყენების მაზნით, კერძოდ, ოფისებისა და ფილიალებისთვის.

საიჯარო ვალდებულებები

საიჯარო ვალდებულებები ფასდება, როგორც იმ საიჯარო გადახდების დღევანდელი ღირებულება, რომელიც იჯარის დაწყების თარიღისთვის ჯერ განსხვრცილებული არ არის და რომელიც უნდა დადისკონტინუებს კომპანიის ზღვრული სასხელო საპროცენტო განაკვეთით. საიჯარო ვალდებულებები პირდება საიჯარო გადახდებით, რომელიც საიჯარო ვალდებულებასა და საპროცენტო სარჯის შორის. საიჯარო ვალდებულებაზე დარიცხული პროცენტი წარმოიღებილია სრული შემოსავლების ანგარიშებაში, როგორც საპროცენტო სარჯი.

საიჯარო გადახდები მოიცავს ფიქსირებულ გადახდებს. როდესაც საიჯარო ხელშეკრულება შეიცავს შეწყვეტის ან გაგრძელების არჩევანს და არსებოთად სარწმუნოა, რომ კომპანია გამოიყენებს ამ უფლებას, მოსალოდნელი საიჯარო გადახდები ან ხელშეკრულების შეწყვეტასთან დაკავშირებული დანასრჯები შედის საიჯარო გადახდებში სიჯარო ვალდებულების შესაფასებლად.

ზოგადდდ, საიჯარო ვალდებულებები მოიცავს შემდეგი საიჯარო გადახდების დღევანდელ ღირებულებას:

- ფიქსირებულ გადახდებს, მათ შორის, არსებითად ფიქსირებულ გადახდებს;
- ინდექსზე ან განაკვეთზე დამოკიდებულ ცვლად საიჯარო გადახდებს;
- თანხებს, რომელებსაც მისალოდნელია, რომ მოიჯარე გადახდის ნარჩენი ღირებულების გარანტიების მიხედვით;
- შესყიდვის არჩევანის უფლების ფასს, თუ საქარისად სარწმუნოა, რომ მოიჯარე გამოიყენებს ამ უფლებას;
- იჯარის გადამდე შეწყვეტისთვის ჯარიმების გადახდას, თუ იჯარის ვადა ასახავს მიერ იჯარის ვადამდე შეწყვეტის არჩევანის უფლების გამოყენებას.

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაფრანგება)

4.13 იჯარა (გაფრანგება)

2023 წლის განმავლობაში მოიჯარის საშუალო შეწონილი ზოგრული სასესხო განაკვეთი იყო 6.63% დოლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის, ხოლო 13.06% ლარში წარმოდგენილი იჯარებისთვის (2022: 7.1% და 13.10%, შესაბამისად).

იჯარის ვადის დაწყების თარიღის შემდეგ კომპანია საიჯარო ვალდებულებას ზრდის საიჯარო ვალდებულებასთან დაკავშირებული პროცენტის ასახვით და ამცირებს განხორციელებული საიჯარო გადახდებით. ამასთანავე, კომპანია სელასლა აფასებს საიჯარო ვალდებულებას, თუ ადგილი აქვს საიჯარო ხელშეკრულების პირობების ცვლილებებს.

მოკლევადიან იჯარებთან დაკავშირებული გადახდები აღიარებულია წრფივი მეოთხის საფუძველზე, როგორც სარჯი მოგება - ზარალში. მოკლევადიანი იჯარები არის იჯარები, რომელთა საიჯარო ვადა შეადგენს 12 თვეს ან ნაკლებს.

4.14 სხვა ვალდებულებები

სხვა ვალდებულებები თავდაპირველად აღიარებულია რეალური ღირულებით და შემდგომში გამოითვლება ამორტიზებული ხარჯით.

4.15 საქციო კაპიტალი

ჩვეულებრივი აქციები კლასიფიცირდება, როგორც კაპიტალი. დამატებითი ხარჯები, რომლებიც პირდაპირ არის დაკავშირებული ახალი აქციების გამოშვებასთან და აქციების ოუციონებთან, აღიარდება, როგორც გამოქვითვა კაპიტალიდან, ნებისმიერი საგადასახადო უფლების გათვალისწინებით.

გამოსყიდული აქციები

თუ კომპანია გამოისყიდის საკუთარ აქციებს, გადახდილი ანაზღაურება გამოიქვითება საქციო კაპიტალიდან მანამ, სანამ არ მოხდება ამგარი აქციების გაუშება ან განმეორებით გამოშვება.

4.16 საპროცენტო შემოსავების და ხარჯის აღიარება

საპროცენტო შემოსავალი და ხარჯი აისახება ყველა სავალო ინსტრუმენტთან მიმართებაში დარიცხვის პრინციპის საფუძველზე უფლებული საპროცენტო განაკვეთის მეოთხის გამოყენებით. ეს მეოთხი, უფლებული საპროცენტო განაკვეთის განვითარებისთვის ითვალისწინებს ხელშეკრულებას მშვიდობით ან მოგრძელ ყველა სახის გადასახდელს, მათ შორის ტრანზაქციის დანახარჯებს, ფასნამატებსა და ფასდაკლებებს, რომლებიც წარმოადგენერირებული საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელ ნაწილს.

უფლებული საპროცენტო განაკვეთის განუყოფელი მოსაკრებლები მოიცავს გაცემის საკომისიოს, როგორიც მიიღება ან გადახდევების პირის მიერ ფინანსური აქტივის შემნახანან ან შეტენისთვის დაკავშირებით, ან ფინანსური ვალდებულების გამოცემისთვის დაკავშირებით, მაგ: კრედიტურნარიანობის შეფასების საფასური, გარანტიების ან გირაოს შეფასება და გატარება, ინსტრუმენტის პირობების მოლაპარაკება და ოპრაციის ღოკუმენტების დამუშავება.

4.17 შემოსავლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები

ფასს 15 - ამონაგები მოშხმარებულებთან გაფორმებული ხელშეკრულებებიდან

ფასს 15 ადგენს პრინციპებს, რომელიც საწარმოო უნდა გამოიყენოს ფინანსური ანგარიშების მოშხმარებულისთვის მოშხმარებულის გაფორმებული ხელშეკრულების შედევრი წარმოქმნილი მონაცემისა და უფლად ნაკადების ხასიათის, სიღიძის, მათი წარმოქმნის ვალებისა და განუსაზღვრელობის შესახებ საჭირო ინფორმაციის ფინანსურ ანგარიშებაში წარდგენისთვის.

ფასს 15-ის თანახმად კომპანია დაპირებული საჭიროს ან მოშხმარებულის მოშხმარებულისთვის გადაცემის ასახვისას ამონაგებს იმ ანაზღაურების ოფენობით, რომლის მიღების უფლებასაც საწარმო მოეღლის ამ საქმილის ან მოშხმარებულის გადაცემის სანაცვლოდ.

შემოსავლის ფასს 15-ის მიხედვით აღიარებისთვის კომპანიამ უნდა გაიაროს შემდეგი 5 ნაბიჯი:

- ხელშეკრულების იდენტიფიკაცია;
- შესასრულებელი ვალდებულების იდენტიფიკაცია;
- გარიგების ფასის განსაზღვრა;
- გარიგების ფასის განწილება შესასრულებელ ვალდებულებებზე;
- შემოსავლის აღიარება, როდესაც კომპანია დააკმაყოფილებს შესასრულებელ ვალდებულებას.

ფასს 15-ის მიხედვით კომპანია აღიარებს შემოსავალს, როდესაც შესასრულებელი ვალდებულებები დაემაყოფილდება. ეს როდესაც შესასრულებელი ვალდებულების ქვეშ მყოფ საქონელზე და მოშხმარებაზე "კონტროლი" გადადის მოშხმარებლის ხელში.

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაფრძლება)**4.18 მოსაკრებლები, საკომისიოები, სხვა შემოსავლები და ხარჯები (გაფრძლება)**

ფასს 15-ის მიღებას გავლენა არ ჰქონდა საკომისიო შემოსავლების ოდენობასა ან პერიოდიზაციაზე და მასთან დაკავშირებულ, კომპანიის მიერ აღიარებულ აქტივებსა და ვალიდბულებებზე.

ყველა სხვა მოსაკრებლები და საკომისიო, ასევე სხვა შემოსავლები და ხარჯები აღირიცხება დარიცხვის მეთოდით კონკრეტული ოპერაციის დასრულებასთან მიმართებაში, რომელიც ფასდება ფაქტობრივად უზრუნველყოფილი მომსახურების საფუძვლზე, როგორც მისაწოდებელი სრული მომსახურების შემადგენლი ნაწილი.

4.19 უცხოური ვალუტის გადაფასება

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგებები აღირიცხება იმ გაცვლითი კურსის შესაბამისად. რომელიც არსებობს ოპერაციის თარიღისათვის. უცხოურ ვალუტაში გამოსახული გარიგების განხორციელების შედეგად წარმოქმნილი გაცვლითი კურსის სხვაობები აისახება მოგება-ზარალის უწყისში იმ დღისათვის არსებული გაცვლითი კურსის შესაბამისად.

უცხოურ ვალუტაში გამოსახული ფულადი აქტივები და ვალდებულებები გადაფასილია ქართულ ლარში საქართველოს ეროვნული ბანკის მიერ საანგარიშებო პერიოდის ბოლო თარიღისათვის გამოცხადებული ოფიციალური გაცვლითი კურსის შესაბამისად. 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის უცხოური ვალუტის ნაშთების ლარებში გადაფანისათვის გამოყენებული ძირითადი განაკვეთი იყო:

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
აშშ დოლარი	2.6894	2.7020
ევრო	2.9753	2.8844
ბრიტანული ფუნტი	3.4228	3.2581
აზერბაიჯანული მანათი	1.5806	1.5924
რუსული რუბლი	0.0299	0.0368
შვეიცარიული ფრანკი	3.2085	2.9322
კანადური დოლარი	2.0285	1.9959
თურქული ლირა	0.0910	0.1443
ბანგლადეშური ტაკა	0.0245	0.0262
სომხური დრამი	0.0067	0.0069
ჩინური იუნი	0.3782	0.3906
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი	0.7323	0.7357
შვედური კრონა	0.2687	0.2592
პოლონური ზლოტი	0.6845	0.6154
ინდონეზიური რუპია	0.0002	0.0002
ფილიპინური პესო	0.0485	0.0484
ააპონური იენი	0.0190	0.0205
ისრაელის შეკელი	0.7442	0.7691
მოლდოვური ლერი	0.1543	0.1410
ბაჰრეინული დინარი	7.1290	7.1580
იორდანიული დინარი	3.7906	3.8062
ჭუვეიოური დინარი	8.7489	8.8301
ყატარის რიალი	0.7385	0.7363
საუდის არაბეთის რიალი	0.7167	0.7180
უკრაინული გრივნა	0.0707	0.0735
ბრაზილიური რიალი	0.5537	0.5119
ყაზახური ტენგე	0.0059	0.0058
შრილანქური რुპია	0.0083	0.0073
ნებალური რუპია	0.0202	0.0204
პაკისტანური რუპია	0.0095	0.0120
ბულგარული ლევი	1.5212	1.4747
ინდური რुპია	0.0323	0.0327
რუმინული ლევი	0.5981	0.5830

შენიშვნა 4 ძირითადი სააღრიცხვო პოლიტიკა (გაფრძელება)

4.20 ურთიერთგადაფარვა

ფინანსური აქტივები (გაცემული სესხები და მოთხოვნები) და ვალდებულებები (მიღებული სესხები და ვალდებულებები) ურთიერთგადაიფარება და ასახება ფინანსური მდგომარების ანგარიშების ში წმინდა თანხით მხოლოდ მაშინ, როცა არსებობს აღიარებული თანხების ურთიერთგადაფარვის კანონიერი უფლება და არსებობს განრჩახვა იმისა, რომ აღნიშნული თანხები ანაზღაურდეს წმინდა ღირებულებით ან მოხდეს აქტივების და ვალდებულებების ანაზღაურება ერთიდროულად.

შემთხვევების და ხარჯების ურთიერთგადაფარვა არ ხდება, თუ ის არ მოითხოვება და წებადართული არ არის ფასს-ის მიხედვით და არ არის თანდართული კომპანიის სააღრიცხვო პოლიტიკაში.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები

სააღრიცხვო პოლიტიკის შედეგნისას, კომპანიის მეწერების მოეთხოვება გააქვთოს დაშვებები და შეფასებები აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულებებზე, რომლებიც ცალისანდ ზუსტად ვერ განისაზღვრება სწავლაში წყაროებიდან.

შეფასებები და დაშვებები ეყრდნობა ისტორიულ გამოცდილებას და სწავლა დაკავშირებულ ფაქტორებს. რეალური შედეგები ამ შეფასებებისგან შეიძლება განსხვავდობდეს. დაშვებები და შეფასებები მუდმივად გადაიზღდება. შეფასებების გადახდევა ასახება იმ პერიოდისათვის, როცა ის განხორციელდა, თუ გადახდევა ზემოქმებების მიღმიარე და მომდევნო პერიოდებზე.

ქვემოთ მოცემულია მნიშვნელოვანი შეფასებები მომავალზე და სწავა ძირითადი წყაროები საანგარიშებით პერიოდის ბოლოსათვის, რომლებიც შეიცავნ დიდ რისკს, რამაც შეიძლება გამოიწვიოს აქტივებისა და ვალდებულებების საბალანსო ღირებულების კორექტირება მომდევნო საანგარიში პერიოდისათვის.

ა) ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადა

ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის შეფასება ეფუძნება მენეჯმენტის გამოცდილებას მსგავსი აქტივების შეფასებასთან მიმართუადი. ძირითადი საშუალებების სასარგებლო მომსახურების ვადის განსაზღვრისას მენეჯმენტი ითვალისწინებს სავარაუდო გამოყენებას, სავარაუდო ტერწიგურ გაუმართაობას, ფიზიკურ ცვეთას და გარემოს, სადაც ამ აქტივს უხდება მუშაობა. შეფასებებში ცვლილებებმა შეძლება გამოიწვიოს მომავალზე ცვეთის ხარჯის კორექტირება.

ბ) სიჯარო ვალის განსაზღვრა

საიჯარო ვალის განსაზღვრისას კომპანიის ხელმძღვანელობა ითვალისწინებს ყველა გარემოებას, რომელიც ქმნის სტიმულს რომ გამოიყენოს გაგრძელების ოუცონი ან არ გამოიყენოს შეწყვეტის ოუცონი. გაგრძელების იუცონები (ან პერიოდები შეწყვეტის ოუცონების შემდეგ) გათვალისწინებულია საიჯარო ვალის მხრიდან იმ შემთხვევაში, თუ არსებობს იჯარის გაგრძელების სათანადო საფუძველი (ან არ შეწყვეტის საფუძველი). შეფასების გადახდევა ზდება თუ მნიშვნელოვანი ცვლილება განხორციელდება გარემოებში, რომელიც გავლენას აძლენს ამ შეფასებაზე და რომელიც მოქცეულია მოიჯარის კონტროლის ფარგლებში.

გ) ზღვრული სასესხო განაკვეთის განსაზღვრა

როდესაც კომპანიას არ შეუძლია ადგილად განსაზღვროს იჯარაში ნაგულისხმევი საპროცენტო განავთი, იყნებს მის ზღვრულ სასესხო განაკვეთს. ზღვრული სასესხო განაკვეთი არის საპროცენტო განაკვეთი, რომლის გადახდაც მსგავს კვირიმუნიკურ გარემოში მოუწევდა მოიჯარეს აქტივებს გამოყენების უფლების ღირებულების მსგავსი ღირებულების აქტივის მოსაპირებლად საჭირო სესხით სარგებლობისთვის, რომელსაც მსგავსი ვადა და უზრუნველყოფა ექტინგუში. შესაბამისდ, ზღვრული სასესხო განაკვეთი საჭიროებს შეფასების გაკორებას როდესაც კომპანიისთვის არ არის ხელმისაწვდომი ემპირიული განაკვეთი ან როდესაც საჭიროა მათი იმგარად დაკორექტირება, რომ ასახის იჯარის პირობებით.

ზოგადად კომპანია ზღვრულ სასესხო განაკვეთის აფასებს ემპირიულ მონაცემებზე დაყრდნობით (როგორიცაა საკუთარ მოზღვულ სესხებზე საპროცენტო განაკვეთი ან/და კომერციული ბანკების საპროცენტო განაკვეთი იჯარის მსგავს სესხებზე), ხოლო საბაზრო საპროცენტო განაკვეთზე დაყრდნობით, როდესაც თვალსაჩინო მონაცემები არაა ხელმისაწვდომი. კომპანია იყნებს ერთია და იმავე დისკონტირების განაკვეთს იჯარების იმ პორტფელისთვის, რომელთაც მსგავსი მახასიათებლები აქვთ. იჯარის ზელშეკრულებები დაყოფილია მათი ტიპის, ვალუტის და ვადიანობის პირობების მიხედვით: 1-2 წელი, 2-5 წელი, 5 წელზე მეტი.

დ) მოსაღობნები საკრედიტო დანაკარგი

2019 წელს კომპანიამ დანერგა ახალი მეთოდოლოგია, რომელიც აქმაყოფილებს ფასს 9-ის მოთხოვნებს. განაზღებული მეთოდოლოგია საშუალებას იძლევა, სესხის დანაკარგების ცვლილება უფრო ზუსტად შეფასდეს სამომავლო პროგნოზების გამოყენებით.

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

დ) მოსალოდნელი საკრედიტო დანაკარგი (გაგრძელება)

ორგანიზაცია ახდენს საკრედიტო პროცესებში არსებული სესხების სეგმენტებად დაყოფას მათი საერთო მახასიათებლების და მსგავსი საკრედიტო რისკის პროფილების მიხედვით. საანგარიშო პერიოდისთვის გამოყენებულია შემდეგი ტიპის სესხების დაკავებები:

- საღომბარდე სესხები (ძვირფასი ქვებით და ლითონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- საკრედიტო ხაზები (საბლანკო და თავდებობით უზრუნველყოფილი);
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხები (უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი კრედიტები);
- სამომხმარებლო სესხები (საბლანკო, თავდებობით ან უძრავი ქონებით უზრუნველყოფილი).

თითოეული სეგმენტის მიმართ გამოყენებულ იქნა როგორც საერთო, ასევე ინდივიდუალური მიდგრიბი, რომლებიც აღწერილია მიმდევნო თავებში:

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის დადგენისას სეგმენტების ჭრილში ითვალისწინებს სესხის ისტორიულ და მიმდინარე მონაცემებს, ასევე სამომხმარებლო მაკროეკონომიკურ პროგნოზებს, რომლისთვისაც გამოყენებულია საქართველოს ეროვნული ბანკის მაკროეკონომიკური სცენარები.

სააღრიცხვო მოდელი ECL-ის გამოანგარიშებისას იყენებს ორგანიზაციის მიერ დადგენილი საკრედიტო რისკების მოდელირებას და შედგება შემდეგი კომპონენტებისგან:

სესხის მოსალოდნელი დანაკარგი (ECL) = დეფოლტის რისკის პაზიცია (EAD) * დეფოლტის ალბათობა (PD) * დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (LGD), სადაც:

- დეფოლტის რისკის პაზიცია (შემდგომი EAD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის ნაშთი საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დეფოლტის ალბათობა (შემდგომი PD), განიმარტება როგორც სესხის დეფოლტის ალბათობა საანგარიშო პერიოდისთვის;
- დანაკარგი დეფოლტის შემთხვევაში (შემდგომი LGD), განიმარტება როგორც სესხის ძირითადი თანხის დანაკარგი საანგარიშო პერიოდისთვის მისი დეფოლტის შემთხვევაში.

PD და LGD -ის პაზიციების შეფასება ხდება მარტინ სცენარების გათვალისწინებით, რომელშიც შედის შპ-ს (GDP) ზრდა და სფი-ს (CPI) ინფლაცია საანგარიშო პერიოდიდან მომავალი 1 წლის განმავლობაში. GDP და CPI მჩვდებლები აღნიშვნულია საბაზო, ოპტიმისტური და ჟეიიმსტური საპროგნოზო სცენარების მიხედვით, რომელთა დაგვორა 50%, 25% და 25% ალბათობების შესაბამისად.

კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონიან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის საწყისი აღიარების შემდეგ მისი საკრედიტო რისკის ხარისხის ცვლილებაზე, რომელიც ჩამოთვლილია ქვემოთ:

- I ეტაპი სესხის მიერიშება:
  - ა. გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD მეტია 50%-ზე;
  - ბ. როდესაც ხდება მისი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა;
  - გ. სამუდამო ტიპის ECL, მისი PD აღარ მცირდება და მისი სტატუსი არ უბრუნდება პირველი სტადიის ECL-ს სამომავლო საანგარიშო პერიოდებზე.
- II ეტაპი სესხის მიერიშება:
  - ა. გაცემისას ან საანგარიშო პერიოდის დროს თავდაპირველი აღიარებისას, როდესაც PD მეტია 50%-ზე;
  - ბ. როდესაც ხდება მისი საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა;
  - გ. სამუდამო ტიპის ECL, მისი PD აღარ მცირდება და მისი სტატუსი არ უბრუნდება პირველი სტადიის ECL-ს სამომავლო საანგარიშო პერიოდებზე.
- III ეტაპზე მყოფი სესხისთვის მოხდა საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა ან ის არის მიჩნეული უმოქმედოდ, სესხი გადადის III ეტაპზე.

I ეტაპის ფინანსური ინსტრუმენტის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი არის პროპრიული წლის მომდევნო 12 თვეში მოსალოდნელი მოვლენებისა. ფინანსური ინსტრუმენტების მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი II და III ეტაპისთვის გამოიითვლება როგორც სამომავლო საანგარიშო მანიბლზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი.

დეფოლტის მნიშვნელობა - მესესხებელი არის გადეფოლტებული თუ ერთ-ერთი მაინც მოხდა ჩამოთვლილოთაგან:

- საღომბარდე სესხების შემთხვევაში - სესხი ითვლება გადეფოლტებულად, თუ PD>50%-ზე;
- საკრედიტო ხაზების შემთხვევაში - სესხზე დამდგარი დეფოლტი განისაზღვრება, როგორც საკრედიტო ხაზის 119 დღეზე მეტი გადაგდებაცილება. აღგორითმის სიზუსტის შეფასებისთვის გამოყენებულია მიდგომა, როდესაც PD>50%-ზე, სესხი ითვლება დეფოლტში მყოფად.
- იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხების შემთხვევაში - დეფოლტად ითვლება სესხზე გადაგდაცილებული დღეების რაოდენობის 149 - ზე გადაჭირებულა.
- სამომხმარებლო სესხებისთვის დეფოლტად ითვლება სესხზე ვადაგდაცილებული დღეების რაოდენობის 119-ზე გადაჭირება.

სს მისო ინტელექტუალურები

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 5 კრიტიკული სააღრიცხვო შეფასებები (გაგრძელება)

ე) გადასახადები

საქართველოს საგადასახადო, სავალუტო და საბაჟო კანონმდებლობა იძლევა სხვადასხაგვრად ინტერპრეტირებას საშუალებას. კომპანიის მენჯერები აღიარებს ვალდებულებებს მისაღლობნელი დამატებითი საგადასახადო განვითარებისთვის საგადასახადო აუდიტის შედეგის საფუძველზე, არის თუ არ იმის აღმატება, რომ კომპანიას დაკავისრება დამატებითი გადასახადები. როცა საბოლოო საგადასახადო შედეგები განსხვავდება თავდაპირველად აღრიცხული რაოდენობისგან, ეს სხვაობები გავლენას ახდენენ იმ პერიოდზე, როცა აღნიშნული განსაზღვრებები გაეყიდა.

შენიშვნა 6 ფული და ფულის ეკვივალენტები

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ნაღდი ფული	6.1	9,965,313	9,180,822
შეზღუდული ფული ბანკში	6.1	233,039	390,367
ფული ბანკში	6.1	21,753,400	15,810,123
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		31,951,752	25,381,312

2023 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 233,039 ლარის ოდენობით. 2022 წლის 31 დეკემბერს დასრულებული წლისათვის ფული ბანკში მოიცავს შეზღუდულ ფულად სახსრებს 390,367 ლარის ოდენობით.

6.1 ფული და ფულის ეკვივალენტები ვალუტების მიხედვით

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ქართული ლარი (GEL)	3,627,017	3,580,323
აშშ დოლარი (USD)	10,067,688	9,479,548
ევრო (EUR)	14,056,432	8,978,366
დიდი ბრიტანეთის გირვანქა სტერლინგი (GBP)	3,172,539	2,563,505
აზერბაიჯანული მანათი (AZN)	2,113	2,922
რუსული რუბლი (RUR)	203,724	180,064
შვეიცარიული ფრანკი (CHF)	111,907	45,231
კანადური დოლარი (CAD)	1,045	40
თურქეთი ლირა (TRY)	18,102	16,619
ბანგლადეშური ტაკა (BDT)	96,573	91,205
სომხური დრამი (AMD)	39,848	7,116
ჩინური იუნი (CNY)	1,528	89
არაბეთის გაერთიანებული საემიროების დირჰამი (AED)	73,868	45,084
შვედური კრონი (SEK)	2,523	3,222
პოლონური ზლოტი (PLN)	6,995	12,388
ფილიპინური პესო (PHP)	253,281	181,943
მოლდოვური ლეი (MDL)	2,651	5,594
ისრაელის შეკლი (ILS)	15,866	8,268
უკრაინული გრავნა (UAH)	415	292
ინდონეზიური რუბა (IDR)	32,440	73,183
ბაჰრეინული დინარი (BHN)	1,091	7,659
ქუვეითური დინარი (KWT)	3,876	1,174
ყატარის რიალი (QAR)	3,898	4,108
საუდის არაბეთის რიალი (SAR)	37,087	6,060
იორდანული დინარი (JOD)	-	316
ბრაზილიური რიალი (BRL)	-	-
ყაზახური ტენგე (KZT)	121	1,975
შრილანგური რუპა (SLR)	47,508	27,019
პაკისტანური რუპა (PKR)	71,616	51,552
ნეपალური रुपა (NPR)	-	6,447
სულ ფული და ფულის ეკვივალენტები		31,951,752
		25,381,312

კომპანიის ფულადი სახსრების უმეტესობა არის იმ ბანკებში, რომლებიც Fitch-ის მიერ შეფასებულია, როგორც "B"-ის მქონე (მოკლევადიანი რეიტინგი), "BB"-ის მქონე (გრძელვადიანი რეიტინგი).

სს მისო ინტელექტუალურები

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 7 ფულადი გზაგნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები / კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები

კომპანია საოპერაციო საქმიანობის ფარგლებში უზრუნველყოფს ფიზიკურ პირებს შორის ნაღდი ფულადი გზაგნილების განხორციელებას, რის შედეგადც კომპანიას წარმოუშენება მოთხოვნები და ვალდებულებები ფულადი გზაგნილების პარტნიორ კომპანიების წესი. ცვლილების შედეგად, კომპანია განვითარებული პარტნიორისგან გადასახდელ თანხებში აღრიცხავს მოთხოვნებს გზაგნილის შექმნისთანავე გაუნაღდებელ გზაგნილებზე. ამასთანვე, კომპანია გენერალური პარტნიორისგან გამოგზავნილ თანხებს პირიბითი ვალდებულების სახით აღრიცხავს სატრანზიტო ანგარიშზე გზაგნილის შექმნისთანავე და აღნიშნულ ანგარიშზე რჩება გზაგნილის განაღდებამდე. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით ფულადი გზაგნილების კომპანიებისგან მისაღები და ფულადი გზაგნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები შეადგენს 14,358,401 ლარს და 40,598,446 ლარს, შესაბამისად (2022 წლი: 12,394,268 ლარი და 31,292,526 ლარი, შესაბამისად).

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები

კომპანია სესხებს გაცემს ძირითადად ფიზიკურ პირებზე, ნებისმიერი მიზნობრიობით. ძირითადად კომპანია სესხებს გაცემს ლარში 1 თვიდან 10 წლამდე ვადით. გაცემული სესხების წლიური პროცენტი ძირითადად მერყეობს 24 პროცენტიდან 48 პროცენტიმდე დაფარვის გრაფიკის მიხედვით გაცემული სესხები 2 ჯგუფად იყოფა: სესხის ძირის ვადის ბოლოს დაფარვით და ანუტეტის პრინციპით. გაცემული სესხები უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით, თავდებობით, ძვირფასი ქვებით/ლითონით, ანტიკვარული ნივთებით, ავტომობილებით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით ან გარანტით, თუმცა გვჭვდება არაუზრუნველყოფილი სესხებიც.

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
საღომბარდე სესხი		13,315,745	10,316,195
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი		6,398,311	4,874,006
საკრედიტო საზი		1,967,764	1,952,295
სამომხმარებლო სესხი		463,582	351,142
დარიცხული პროცენტი		289,454	229,819
მთლიანი გაცემული სესხები	8.1; 8.2	22,434,856	17,723,457
მინუს: გაუფასურების რეზერვი	8.4	(411,778)	(234,813)
წმინდა სასესხო პორტფელი		22,023,078	17,488,644

8.1 მთლიანი სასესხო პორტფელი ძირის და დარიცხული პროცენტის მიზევით

	შენიშვნა	31-დეკ-23	31-დეკ-22
სესხის ძარი	8.2; 8.3; 8.4; 8.5	22,145,402	17,493,638
დარიცხული პროცენტი		289,454	229,819
მთლიანი სასესხო პორტფელი		22,434,856	17,723,457

8.2 გაცემული სესხის ძირის განაწილება სესხის გადიანობის მიზევით

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
1 წლზე ნაკლები	14,130,084	9,936,790
1-დან 3 წლამდე	2,776,749	1,963,095
3-დან 5 წლამდე	2,031,936	1,451,248
5 წლზე მეტი	3,206,633	4,142,505
სულ გაცემული სესხის ძირი	22,145,402	17,493,638

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი

კომპანიის მიერ გაცემული სესხები ძირითადად უზრუნველყოფილია უძრავი ქონებით (მიწა, შენობა), ავტომობილით, მსესხებლისგან (ან მესამე პირისგან) მიღებული კრედიტით, გარანტით, ძვირფასი ლითინებით/ქვებით ან ანტიკვარით.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახეს სესხის ნაშთების ანალიზს (სესხების გაუფასურების რეზერვის გამოკლების გარეშე) მათი შესაბამისი უზრუნველყოფის სამართლიან ღირებულებებთან მიმართებაში (გაყიდვასთან დაკავშირებული სარვების გამოკლებით: რეზერვი ღირებულებას გამოკლებული გირაოს გაყიდვასთან დაკავშირებული სარვები).

სს მისო ინტელექტუალურები
 ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები
 2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
 თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გავრძელება)

8.3 უზრუნველყოფის ანალიზი (გავრძელება)

	31-დეკ-23		31-დეკ-22	
	სესხის უზრუნველყო მიმღინარე ფის ღირულება FVLCS *		სესხის უზრუნველყო მიმღინარე ფის ღირულება FVLCS *	
სალომბარდე სესხი	13,315,745	24,354,767	4,874,006	15,131,456
იპოთეკური/სამომხმარებლო სესხი	6,398,311	19,128,806	10,316,194	10,037,773
საკრედიტო საზი	1,967,764	222,322	351,142	278,285
სამომხმარებლო სესხი	463,582	282,770	1,952,295	624,525
სულ	22,145,402	43,988,665	17,493,638	26,072,039

* FVLCS - უზრუნველყოფის რეალურ ღირულებას გამოკლებული გაფიდვასთან დაკავშირებული სარკები

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

	სრული ECL - არ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული
	12 თვიანი ECL	სულ
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	65,410	127,055
ახალი გაცემული სესხები	42,712	7,441
გადატანა, მეორე ეტაპზე	(5,715)	88,257
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(93,123)
დაფარული სესხები	(14,406)	(32,482)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(948)	(127)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	21,939	(380)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2023	108,992	96,641
	42,348	234,813
	117,756	82,542
	(628)	(52,797)
	(1,075)	31,167
	411,778	

გაცემული სესხების მოლიანი საბალანსო ღირულება 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირია:

	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	
	სრული ECL - არ საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
	12 თვიანი ECL			
ბალანსი წლის დასაწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	17,035,097	398,534	60,006	17,493,638
ახალი გაცემული სესხები	11,233,200	18,364	223,479	11,475,043
გადატანა მეორე ეტაპზე	(182,737)	143,250	-	(39,487)
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(257,956)	231,765	(26,191)
დაფარული სესხები	(5,541,391)	(108,412)	(8,774)	(5,658,577)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(375,255)	(2,727)	-	(377,982)
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(843,686)	(661)	982	(843,365)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2023	21,325,228	190,392	507,458	22,023,079

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გავრძელება)

8.4 სესხების გაუფასურების რეზერვი (გავრძელება)

სესხის გაუფასურების რეზერვი 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით მოცემულია ცხრილში:

12 თვეანი ECL	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სულ
	საკრედიტო რისკით გაუფასურებული		
ბალანსი წლის დასწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	54,547	45,294	43,937
ახალი გაცემული სესხები	24,574	70,415	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(2,048)	47,371	-
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(8,480)	8,500
დაფარული სესხები	(11,210)	26,123	(2,320)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(554)	(8)	-
აღრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	102	(53,660)	(7,769)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2022	65,410	127,055	42,348
			234,813

გაცემული სესხების მოლიანი საბალანსო ღირებულება 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით შემდეგნაირადა:

12 თვეანი ECL	ეტაპი 1	ეტაპი 2	ეტაპი 3	სულ
	სრული ECL - არა საკრედიტო რისკით გაუფასურებული	სრული ECL - საკრედიტო რისკით გაუფასურებული		
ბალანსი წლის დასწყისში ფასს 9-ის მიხედვით	13,782,979	135,150	59,036	13,977,166
ახალი გაცემული სესხები	9,367,285	235,874	-	9,603,159
გადატანა პირველ ეტაპზე	-	-	-	-
გადატანა მეორე ეტაპზე	(127,320)	112,431	-	(14,889)
გადატანა მესამე ეტაპზე	-	(12,746)	12,147	(599)
დაფარული სესხები	(4,904,341)	(80,267)	(3,115)	(4,987,722)
წლის მანძილზე ჩამოწერილი სესხები	(267,647)	(157)	-	(267,804)
აღრე ჩამოწერილი სესხებიდან მიღებული თანხები	-	-	-	-
საკრედიტო რისკის ცვლილებით გამოწვეული ცვლილებები	(815,859)	8,249	(8,062)	(815,673)
ბალანსი 31 დეკემბერი 2022	17,035,097	398,534	60,006	17,493,638

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით

2023 წელი	იპოტეკური/ სამომზარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომზარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,874,006	10,316,194	351,142	1,952,295	17,493,638
რეკლასიფიკაცია					-
დამტებული	4,106,232	14,163,714	2,058,274	29,448,072	49,776,292
გადახდილი ძირი	(2,581,926)	(10,638,558)	(1,946,090)	(29,458,699)	(44,625,273)
ძირის ჩამოწერა	-	(621,578)	-	-	(621,578)
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	6,398,312	13,219,772	463,326	1,941,668	22,023,078

სს მისო ინტელექტუალურების

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 8 გაცემული სესხები (გაგრძელება)

8.5 გაცემული სესხები ძირის მიხედვით (გაგრძელება)

2022 წელი	იპოთეკური/ სამომხმარებლო სესხი	სალომბარდე სესხი	სამომხმარებლო სესხი	საკრედიტო ხაზი	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	3,347,966	8,190,492	323,648	2,115,060	13,977,165
რეკლასიფიკაცია					-
დამატებები	3,590,886	12,073,478	3,285,881	30,537,997	49,488,242
გადახდილი ძირი	(2,064,846)	(9,369,965)	(3,258,373)	(30,524,450)	(45,217,633)
ძირის ჩამოწერა	-	(548,412)	-	-	(548,412)
საკურსო სხვაობა	-	(29,412)	-	(176,312)	(205,724)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	4,874,006	10,316,194	351,142	1,952,295	17,493,638

შენიშვნა 9 საგადასახადო აქტივები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
მოგების გადასახადი	320,458	42,931
გადახდილი დღგ	70,185	157,686
სხვა გადასახადები	60,380	49,155
სულ საგადასახადო აქტივები	451,023	249,771

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები

კომპანია ქრისტიან ქრისტიანი გამოყენების მიზნით, კრძოლ თვისებისა და ფილიალებისთვის. საიჯარო კორტრაქტები არის ძირითადად ფინანსურული ვადით 1-დან 7 წლის ჩათვლით.

აქტივის გამოყენების უფლება კონკრეტული კლასების მიხედვით 2023 და 2022 წლებისთვის მოცემულია ცხრილებში:

2023 წელი	შენობები	სულ
დირექტულება		
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,023,582	3,023,582
დამატებები	167,144	167,144
იჯარის მოდიფიცირება	(94,738)	(94,738)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	3,095,987	3,095,987

აკუმულირებული ცენტ

ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	(1,935,610)	(1,935,610)
პერიოდის ზარჯი	(487,092)	(487,092)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	(2,422,701)	(2,422,701)

ნარჩენი დირექტულება

ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისთვის	1,087,972	1,087,972
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისთვის	673,286	673,286

სს მისო ინტელექტუალურები

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 10 აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო ვალდებულებები (ცაგრძელება)

2022 წელი	შენიშვნი	სულ
დირექტორის		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,715,741	2,715,741
დამატები	307,841	307,841
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	3,023,582	3,023,582
აკუმულირებული ცვეთა		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	(1,477,930)	(1,477,930)
პერიოდის ხარჯი	(457,680)	(457,680)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	(1,935,610)	(1,935,610)
ნარჩენი ღირებულება		
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	1,237,811	1,237,811
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	1,087,972	1,087,972

2023 წლის 31 დეკემბრისათვის აქტივის გამოყენების უფლებისა და საიჯარო ვალდებულებების ნაშთები არის შესაბამისად 673,286 ლარი და 606,642 ლარი (2022 წლის 31 დეკემბერი: 1,087,972 ლარი და 983,087 ლარი). საპროცენტო ხარჯი საიჯარო ვალდებულებებზე სრული შემოსავლების ანგარიშებისაში წარმოდგენილია როგორც საპროცენტო ხარჯი და შეადგენს 65 193 ლარს (2022 წელი: 89,513 ლარი).

საიჯარო ხარჯი, როგორიც დაკავშირებულია მოკლევადიან იჯარებთან ანგარიშებაში მიეკუთვნება საოპერაციო და აღმინისტრაციულ ხარჯებს და შეადგენს 272,130 ლარს (2022 წელი: 245,138 ლარი).

იჯარებისათვის გადახდილი მთლიანი ფულადი სასსრები 2023 წლისათვის იყო 413,794 ლარი (2022 წელი: 457,684 ლარი).

შენიშვნა 11 მირითადი საშუალებები

2023 წელი	კომპიუტერები					საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
	მიწა და შენობები	და კომინიკაციის საშუალებები	კომპიუტერების საშუალებები	ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა			
ისტორიული ღირებულება								
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,604,096	428,131	159,400	180,939	943,080	4,315,646		
დამატებები	119,541	38,944	1,767	25,270	118,626	304,148		
გასვლები	-	(1,936)	-	-	(40,359)	(42,294)		
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,723,637	465,139	161,167	206,209	1,021,347	4,577,500		
აკუმულირებული ცვეთა								
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	(502,271)	(332,008)	(144,315)	(120,035)	(557,011)	(1,655,640)		
პერიოდის ცვეთა	(56,760)	(37,197)	(4,761)	(23,276)	(165,562)	(287,555)		
გასული მირითადი საშუალებების	-	485	-	-	27,290	27,775		
აკუმულირებული ცვეთა								
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	(559,031)	(368,720)	(149,076)	(143,311)	(695,282)	(1,915,420)		
ნარჩენი ღირებულება								
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,101,825	96,123	15,085	60,904	386,069	2,660,006		
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,164,606	96,419	12,091	62,898	326,065	2,662,080		

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 11 ძირითადი საშუალებები (გაგრძელება)

2022 წელი	მიწა და შენობები	კომპიუტერები		ავტომობილები	საოფისე აღჭურვილობა	სხვა აქტივები	სულ
		და	კომუნიკაციის საშუალებები				
ისტორიული ღირებულება							
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,485,961	487,056	150,207	163,266	904,571	4,191,061	
დამატებები	118,135	37,800	9,193	45,087	155,122	365,337	
გასვლები	-	(96,725)	-	(27,414)	(116,613)	(240,752)	
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,604,096	428,131	159,400	180,939	943,080	4,315,646	
აუზულირებული ცვეთა							
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	(449,729)	(388,753)	(138,383)	(124,159)	(475,385)	(1,576,409)	
პერიოდის ცვეთა	(53,348)	(35,849)	(5,935)	(20,388)	(149,438)	(264,958)	
გასული ძირითადი საშუალებები	806	92,594	3	24,512	67,812	185,727	
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	(502,271)	(332,008)	(144,315)	(120,035)	(557,011)	(1,655,640)	
ნარჩენი ღირებულება							
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,036,232	98,303	11,824	39,107	429,186	2,614,652	
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	2,101,825	96,123	15,085	60,904	386,069	2,660,006	

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის ძირითადი საშუალებები ღირებულებით 1,466,613 ლარი (მთლიანი ძირითადი საშუალებების 55%) ჩადებულია უზრუნველყოფაში კომპანიის მიერ ბანკებისგან აღებული სესხისთვის.

შენიშვნა 12 არამატერიალური აქტივები

2023 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა		სულ
		ლიცენზიები	უზრუნველყოფა	
ისტორიული ღირებულება				
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		629,845	267,234	897,079
დამატებები		-	155,603	155,603
ჩამოწერა		-	(2,442)	(2,442)
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის		629,845	420,395	1,050,240
აუზულირებული ცვეთა				
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		(357,354)	(231,541)	(588,895)
პერიოდის ცვეთა		-	(58,796)	(58,796)
ჩამოწერილი არამატერიალური აქტივის აუზულირებული ცვეთა		-	76	76
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის		(357,354)	(290,262)	(647,616)
ნარჩენი ღირებულება				
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		272,491	35,693	308,184
ნაშთი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის		272,491	130,134	402,625
2022 წელი	ლიცენზიები	პროგრამული უზრუნველყოფა	სულ	
ისტორიული ღირებულება				
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის		629,845	220,234	850,079
დამატებები			47,000	47,000
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		629,845	267,234	897,079
აუზულირებული ცვეთა				
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის		(357,354)	(170,963)	(528,317)
პერიოდის ცვეთა			(60,578)	(60,578)
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		(357,354)	(231,541)	(588,895)
ნარჩენი ღირებულება				
ნაშთი 2021 წლის 31 დეკემბრისათვის		272,491	49,271	321,762
ნაშთი 2022 წლის 31 დეკემბრისათვის		272,491	35,693	308,184

სს მისო ინტელექტუალური
ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 13 ინვესტიციები მეკავშირე საწარმოში

ანგარიში მეკავშირე საწარმოში შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	2023	2022		
	სს ბალავარი (24,06%)	სულ	სს ბალავარი (24,06%)	Total
1 იანვარი	-	-	-	-
აქციების შესყიდვა	743,044	743,044	-	-
გაუფასურება	(25,503)	(25,503)	-	-
31 დეკემბერი	717,541	717,541	-	-

გენერირებული საწარმოუბის ფინანსური ინფორმაცია 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგრამარტინით შეიძლება წარმოდგენილი იყოს შემდეგნაირად:

	სს ბალავარი
აქტივები	1,922,393
ვალდებულებები	(734,955)
წმინდა აქტივები	1,187,438
კომპანიის წილი წმინდა აქტივებში	24.06%
შემოსავალი	922
ხარჯები	(106,902)
მოგება/(ზრალი)	(105,980)

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი

გადავადებული გადასახადის კომპონენტები: აქტივი / (ვალდებულება)

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ძირითადი საშუალებები	(153,699)	(143,173)
არამატერიალური აქტივები	5,049	(6,103)
აქტივის გამოყენების უფლება	(100,993)	(161,608)
მიღებული სესხები	40	(2,131)
ფულადი გზანვილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	1,638	2,370
საჯარო ვალდებულებები	90,996	144,920
სხვა ვალდებულებები	(18,811)	636
საგადასახადო განაკვეთის ცვლილების ეფექტი	(58,593)	-
გადავადებული საგადასახადო აქტივი / (ვალდებულება)	(234,373)	(165,087)

2023 წლის პირველი იანვრიდან საგადასახადო კანონმდებლობაში შევიდა ცვლილება, კერძოდ: მოგების გადასახადის განაკვეთი 15% დან გაიზარდა 20%მდე

გადასახადების გადავადების მიზნები მოცლედ ქვემოთ არის მოცემული:

ფულადი გზანვილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები - ფულადი გზანვილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები ასახული, როგორც საეჭვო და უიმედო ვალები, რომელიც საგადასახადო მიზნებისთვის არ აღიარდება გარკვეული აღმინისტრაციული და სამართლებრივი პროცედურების დასრულებამდე. ამ დრომდე ფინანსურ ანგარიშებაში ასახული და საგადასახადო მიზნებისთვის გაუთვალისწინებული უმედო ვალები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძრითადი საშუალების ჩამოწერა, რომელიც ასახული ფასების მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვითოს საგადასახადო მიზნებისთვის შხოლოდ შეძლებობ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული აღმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

ძირითადი საშუალებები და არამატერიალური აქტივები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსს და ფასს-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივების აღიარების კრიტერიუმებში, ცვეთის/ამორტიზაციის მეთოდებში, სასარგებლო მომსახურების გადების განსაზღვრაში და გაუფასურებების ზრალის აღიარებაში, რომელიც წრმოშობს განსხვავებებს ფასების მიერ განსაზღვრულ ძრითადი საშუალებების/არამატერიალური აქტივების საბალანსო დირექტორებულებებსა და ამ აქტივების საგადასახადო ბაზას შორის. ეს სხვობები წარმოშობს გადავადებულ გადასახადებს. ასევე, ზოგიერთი ძრითადი საშუალების ჩამოწერა, რომელიც ასახული ფასების მიხედვით მომზადებულ ფინანსურ ანგარიშებაში ერთ პერიოდში შეიძლება გამოიქვითოს საგადასახადო მიზნებისთვის შხოლოდ შეძლებობ პერიოდში, როცა მოხდება კონკრეტული აღმინისტრაციული პროცედურების დასრულება.

სს მისი ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 14 გადავადებული და მიმდინარე მოგების გადასახადი (გაგრძელება)

აქტივის გამოყენების უფლება და საიჯარო კალდეტულებები - საქართველოს საგადასახადო კოდექსის და ფასის-ს შორის არსებობს გარკვეული განსხვავებები აქტივებს აღიარების კრიტერიუმებში, ქრძოლ ფასის-ის მიხედვით იჯარა ხარჯად აღიარდება ცვეთის და საპროცენტო ხარჯის სახით, ხოლო საგადასახადო კოდექსის მიხედვით ხარჯად აღიარდება მხოლოდ საკონტრაქტო დირექტულება.

მაღალი სესხები - არარეზადენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისგან მიღებული სესხების საპროცენტო ხარჯები გამოიქვეთება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ფლობი განვითარების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები - არარეზადენტი კომპანიებისათვის გადასახდელი საკომისიოები გამოიქვეთება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

სხვა კალდეტულებები - არარეზადენტი კომპანიებისა და ფიზიკური პირებისადმი არსებული სხვა კალდეტულებები გამოიქვეთება საგადასახადო მიზნებისათვის საკასო მეთოდით, ანუ მათი გადახდისას. თუმცა ფინანსურ ანგარიშებაში ასახულია დარიცხვის მეთოდის გამოყენებით.

ცვლილება გადავადებულ გადასახადში წლის განმავლობაში	2023 წელი	2022 წელი
წლის დასაწყისი - აქტივი (კალდეტულებები)	(225,314)	(112,035)
ცვლილება წლის განმავლობაში - სარგებელი /(ხარჯი)	(9,059)	(53,052)
გადავადებული საგადასახადო კალდეტულება წლის ბოლოს	(234,373)	(165,087)

მიმდინარე წლის მოგების გადასახადის ხარჯი	2023 წელი	2022 წელი
ნორმატიული საგადასახადო ხარჯი	(696,136)	(957,893)
ეუქმენი გადავადებულ გადასახადზე	(9,059)	(53,052)
სულ მოგების გადასახადის (ხარჯი)/სარგებელი	(705,195)	(1,010,945)

შენიშვნა 15 სხვა აქტივები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
მარაგები	52,394	43,145
დასაკუთრებული უზრუნველყოფა	144,183	175,678
სავაჭრო მოთხოვნები	38,653	372,059
მიღებული / გადახდილი საბანკო გარანტია	53,788	27,020
სხვა აქტივები	14,104	20,749
სულ სხვა აქტივები	303,122	638,651

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
სხვა დაკავშირებული მხარეებისგან მიღებული სესხები	478,910	220,378
სხვა პირებისგან მიღებული სესხები	13,451,762	9,263,646
პროცენტი	125,868	138,137
სულ მიღებული სესხები	14,056,540	9,622,161

კომპანიას მიღებული აქტივების დამფუძნებლებისგან, დაკავშირებული მხარეებისგან და სხვა არადაკავშირებული ფიზიკური და ურიდიტული პირებისაგან (მათ შორის ანკებისგან). სესხების აღება ძრითადად ხდება ა.შ.შ დოლარში წლიური 6%-14% საპროცენტო განაკვეთით, თუმცა იშვიათ შემთხვევებში სასესხო პროცენტმა შეიძლება შეადგინოს 2% ან 15% წლიური პროცენტი. სასესხო ხელშეკრულებების მიხედვით საპროცენტო განაკვეთი ფიქსირებულია და არ არის დაკავშირებული საბაზო საპროცენტო განაკვეთის ცვლილებაზე. სესხის საკონტრაქტო ხანგრძლივობა მერყეობს 1 წლიდან 2 წლამდე, თუმცა ზოგიერთ შემთხვევაში, მხარეებს შორის მოღაპარაკების საფუძვლზე შეიძლება კიდევ უფრო გახანგრძლივდეს.

სს მისო ინტელექტუალურები

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 16 მიღებული სესხები (გავრძელება)

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
მიღებული სესხის ძირი თანხების განაწილება ვადიანობის მისედვით		
1 წელზე ნაკლები	9,620,874	8,222,290
1-დან 3 წლამდე	4,309,798	1,261,734
სულ მიღებული სესხები	13,930,672	9,484,024

შემდეგი ცხრილები აჩვენებს აღებული სესხების ძირი თანხის ცვლილებებს პერიოდში:

2023 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,270,666	7,213,358	9,484,024
მიღებული სესხის ძირის თანხა	15,396,927	5,779,099	21,176,026
გადახდილი ძირი	(12,334,224)	(4,470,346)	(16,804,570)
საკურსო სხვაობა	30,006	45,186	75,192
2023 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	5,363,375	8,567,297	13,930,672
2022 წელი	იურიდიული პირები	ფიზიკური პირები	სულ
2021 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,404,058	8,268,456	10,672,514
მიღებული სესხის ძირის თანხა	3,652,942	5,439,095	9,092,037
გადახდილი ძირი	(3,599,240)	(5,658,316)	(9,257,556)
საკურსო სხვაობა	(187,094)	(835,877)	(1,022,971)
2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით	2,270,666	7,213,358	9,484,024

შენიშვნა 17 გადასახდელი გადასახადები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
გადასახდელი მოგების გადასახადი	-	320,807
გადასახდელი დღგ	12,353	38,717
გადასახდელი ქანების გადასახადი	28,769	28,630
სულ გადასახდელი გადასახადები	41,122	388,154

შენიშვნა 18 სხვა ვალდებულებები

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
გადასახდელი ხელფასები	156,385	269,527
ვადაგასული მიღებული სესხების კონტრაქტები	-	47,085
საგაჭრის ვალდებულებები	107,593	107,695
გადასახდელი იჯარა	25,696	24,254
სხვა ვალდებულებები	63,358	123,936
სულ სხვა ვალდებულებები	353,031	572,497

შენიშვნა 19 საქციო კაპიტალი

სს მისო ინტელექტუალურების სააქციო კაპიტალი განსაზღვრულია ლარში კომპანიის წესდების თანახმად. დამტკიცებული სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრისათვის შედგება 50,000 ჩემპანიული აქციისგან. თითოეული აქციის ღირებულება შეადგენს შესაბამისად 100 ლარს და 1,000 ლარს. ჩემპანიული აქციების მფლობელები უფლებამოსილია არაან მიაღწინ დივალიზი საკუთარი აქციების პროპორციულად, საქართველოს კანონმდებლობით განსაზღვრული პირების მიხედვით. ჩემპანიული აქციის მფლობელებს აქვთ ხმის უფლება აქციონერთა ქრებაზე, პრივატურის აქციების მფლობელებისგან განსხვავებით.

სს მისო ინტელექტუალურები
ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 19 სააქციო კაპიტალი (გაგრძელება)

კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგრმარეობით შედგება:

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	31-ღეკ-23		31-ღეკ-22	
	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებულ ი სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	ავტორიზებუ ლი სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	50,000	5,000,000	20,000	2,000,000
პრივატულებული აქციები	200	200,000	200	200,000
სულ ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი	50,200	5,200,000	20,200	2,200,000

ავტორიზებული სააქციო კაპიტალი აღიარდება კომპანიის სააქციო კაპიტალად რამდენადც ის რეალურად ჩადებულია კომპანიის აქციონერების მიერ. კომპანიის სააქციო კაპიტალი 2023 წლის 31 დეკემბერს არის:

სააქციო კაპიტალი	31-ღეკ-23		31-ღეკ-22	
	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი	აქციების რაოდენობა	სააქციო კაპიტალი
ჩვეულებრივი აქციები	50,000	5,000,000	10,000	1,000,000
პრივატულებული აქციები	200	200,000	200	200,000
გამოსყოფული აქციები (პრივატულებული)	(100)	(100,000)	(100)	(100,000)
სულ სააქციო კაპიტალი	50,100	5,100,000	10,100	1,100,000

დიფერენციალი

2023 წლის განმავლობაში კომპანიამ გამოაცხადა 1,955,501 ლარის ოდენობის (2022: 1,380,501 ლარი) დიფერენციალი, რაც მოიცავს 39 ლარს ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარს ერთ პრივატულებულ აქციაზე (2022: 138 ლარი ერთ ჩვეულებრივ აქციაზე და 55 ლარი ერთ პრივატულ აქციაზე).

შენიშვნა 20 საპროცენტო შემოსავალი

	2023 წელი	2022 წელი
საპროცენტო შემოსავალი გაცემული სესხებიდან	4,073,932	3,361,749
საპროცენტო შემოსავალი საბანკო დეპოზიტებიდან	39,110	26,103
სულ საპროცენტო შემოსავალი	4,113,042	3,387,852

შენიშვნა 21 საპროცენტო ხარჯი

	2023 წელი	2022 წელი
საპროცენტო ხარჯი მიღებული სესხებიდან	843,789	738,393
საპროცენტო ხარჯი საბანკო გარანტიებიდან	11,168	12,392
საპროცენტო ხარჯი საინვესტიციური გაღდებულებებიდან	65,193	89,513
სულ საპროცენტო ხარჯი	920,150	840,298

შენიშვნა 22 საკომისიო შემოსავლები, წმინდა

	2023 წელი	2022 წელი
საკომისიო შემოსავლები	12,418,218	12,487,189
საკომისიო ხარჯი	(8,403,757)	(7,814,185)
სულ საკომისიო შემოსავლები, წმინდა	4,014,461	4,673,004

საკომისიო შემოსავლები და ხარჯები მოიცავს ფულადი გზავნილების კომპანიებთან განხორციელებული ოპერაციების შედეგად დარიცხულ საკომისიოს თანხებს.

სს მისო ინტელექტუალურები
ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები
2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის
თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 23 მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან

	2023 წელი	2022 წელი
შემოსავლები სავალუტო ოპერაციებიდან	8,692,337	11,663,893
ზარალი სავალუტო ოპერაციებიდან	(2,601,997)	(4,723,545)
სულ მოგება სავალუტო ოპერაციებიდან	6,090,340	6,940,348

შენიშვნა 24 შემოსავალი ჯარიმებიდან

შემოსავალი ჯარიმებიდან წარმოადგენს კომპანიის მომსმარტებლების მიერ (მსესხებლები) ვადაგადაცილებული სესხების, ასევე, სესხის წინასწარ დაფარვისას გადახდილ პირებისმტკებლობებს, რამაც 2023 წლის განმავლობაში ჯამურად შეადგინა 315,193 ლარი (2022 წელი: 295,965 ლარი).

შენიშვნა 25 სხვა შემოსავალი

	2023 წელი	2022 წელი
ჩამოწერილი სესხების აღდგენით მიღებული შემოსავალი	51,069	109,221
საფარო შემოსავალი	40,049	43,932
სხვა შემოსავალი	75,740	174,044
სულ სხვა შემოსავალი	166,858	327,197

შენიშვნა 26 საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები

	2023 წელი	2022 წელი
პერსონალის ხარჯები	6,341,601	4,820,195
ცვეთა და ამორტიზაცია	827,742	778,904
საოფისე ხარჯები (იჯარა, ინენტრარი და ა.შ.)	586,462	570,059
კომუნიკაციის ხარჯები	552,580	526,921
საგადისახადო ხარჯები	532,529	362,469
მსტერქარდის მოშსახურების ხარჯი	379,193	419,946
საბანკო ხარჯი	327,994	314,299
მივლინება და წამომადგენლობითი ხარჯები	277,023	138,205
ღომბარდის მოშსახურების საფასური	195,768	159,088
ძირფასი ღოთიონების შენახვის ხარჯი	158,643	-
რეკლამა	112,095	119,682
იურიდიული და საკონსულტაციო ხარჯები	83,475	60,607
სატრანსპორტო საშუალებების იჯარა და შენახვის ხარჯები	82,518	95,461
დაცვის ხარჯი	63,531	58,697
მონაცემთა ბაზით სარგებლობის ხარჯი	23,032	32,824
სხვა საერთო ხარჯები	108,672	286,798
სულ საოპერაციო და ადმინისტრაციული ხარჯები	10,652,858	8,744,155

შენიშვნა 27 ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან

	2023 წელი	2022 წელი
შემოსავლები სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	2,591,828	3,910,780
ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	(2,356,074)	(3,541,892)
სულ ზარალი სავალუტო სახსრების გადაფასებიდან	235,754	368,888

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზინა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა

28.1 სავალუტო რისკი

სავალუტო რისკი არის სავალუტო კურსის მერყეობის რისკი, რომელიც უარყოფთ გავლენას ახდენს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე და მომგებანიანიაზე. სავალუტო რისკი წარმოიშობა უცხოურ ვალუტაში დნობინირებული აქტივებისა და ვალდებულებებისგან.

კომპანიას გააჩნია უცხოურ ვალუტაში დნობინირებული ფინანსური აქტივები და ვალდებულებები. აქვთან გამომდინარე, სავალუტო კურსის ცვლილება შესაძლოა მნიშვნელოვანი აღმოჩნდეს კომპანიისთვის.

მენჯერენტი აკონტროლებს სავალუტო რისკს იმით, რომ ცდილობს აქტივები და ვალდებულებები ერთი და იმავე ვალუტაში ჰქონდეს.

შემდეგ გვვრდზე მიცემულია კომპანიის ფინანსური აქტივებისა და ფინანსური ვალდებულებების ცხრილი ვალუტების მიხედვით (შესაბამისი პარტნერებით დარწმუნებული არ არის). ინტენსიური აქტივები არ წარმოიშობა სავალუტო რისკებს.

2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,627,017	10,067,688	14,056,432	4,200,615	31,951,752
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	302,893	3,066,049	6,863,619	4,125,840	14,358,401
გაცემული სესხები	21,229,904	137,779	655,395	-	22,023,078
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	50,591	2,164	-	-	52,755
სულ ფინანსური აქტივები	25,210,405	13,273,680	21,575,446	8,326,455	68,385,986
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	3,034,502	7,413,328	3,608,710	-	14,056,540
ფულადი გაცილენის კომათიერისთვის გადასაზღევო არასაბური	2,376,399	16,110,254	18,591,426	3,520,367	40,598,446
საიჯარო ვალდებულებები	99,347	507,294	-	-	606,642
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	289,206	41,378	21,799	648	353,031
სულ ფინანსური ვალდებულებები	5,799,454	24,072,254	22,221,935	3,521,015	55,614,659
წმინდა სავალუტო პოზიცია	19,410,950	(10,798,575)	(646,489)	4,805,440	

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	ლარი	დოლარი	ევრო	სხვა ვალუტები	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	3,580,323	9,479,548	8,978,366	3,343,075	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	186,606	1,823,348	7,433,617	2,950,697	12,394,268
გაცემული სესხები	16,581,214	163,192	744,238	-	17,488,644
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	180,234	239,595	-	-	419,829
სულ ფინანსური აქტივები	20,528,377	11,705,683	17,156,221	6,293,772	55,684,053
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები	2,343,635	6,750,910	527,617	-	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასაზღევო თანხები	1,836,111	11,313,105	16,077,923	2,065,386	31,292,526
საიჯარო ვალდებულებები	414,227	554,098	14,763	-	983,087
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	161,449	145,703	15,660	-	322,812
სულ ფინანსური ვალდებულებები	4,755,422	18,763,815	16,635,963	2,065,386	42,220,586
წმინდა სავალუტო პოზიცია	15,772,955	(7,058,132)	520,258	4,228,386	

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.1 სავალუტო რისკი (გაგრძელება)

ქვემოთ მოცემულ ცხრილში წარმოდგენილია ლარის მიმართ უცხოური ვალუტის კურსში ცვლილებების ზეგავლენის ანალიზი კომპანიის სრული შემოსვლების ანგარიშებაზე სხვა ცვლადების უცვლელობის დროს. უარყოფითი თანხები წარმოადგენს წმინდა შემცირებას სრული შემოსავლების ანგარიშებაში ან კაპიტალში, დადგებითი თანხები კი ასახავს წმინდა შესაძლო ზრდას. საბაზისო ვალუტა არის ლარი.

ვალუტა	ცვლილება კურსში	2023 წელი		2022 წელი	
		გავლენა მოგბაზე	გავლენა კაპიტალზე	გავლენა მოგბაზე	გავლენა კაპიტალზე
აშშ დოლარი	-10%	(1,079,857)	(917,879)	(705,813)	(599,941)
	-5%	(539,929)	(458,939)	(352,907)	(299,971)
	5%	539,929	458,939	352,907	299,971
	10%	1,079,857	917,879	705,813	599,941

სავალუტო რისკი წარმოაშობა, როდესაც კომპანია აფორმებს გარიგებებს უცხოურ ვალუტაში, გარდა მისი ფუნქციური ვალუტისა. სავალუტო რისკისგან დასაზღვევად, კომპანია შედის სვიპ კონტრატებში საქართველოს რეზიდენტ ბანკებთან.

28.2 ლიკვიდურობის რისკი

ლიკვიდურობის რისკი წარმოადგენს რისკს, რომ კომპანია ვერ შეძლებს დროულად მის მიმართ არსებული ვალდებულებების დაფარვას. ლიკვიდურობის რისკი წარმოიშობა აქტივებისა და ვალდებულებების გაღიანვითი შეუსაბამობისას.

მენჯერენტი ასეთი ტიპის რისკების მართვას ახდენს ვადიანობის ანალიზით, განსაზღვრავს რა კომპანიის სტრატეგიას მომავალი ფინანსური ჰერიტისათვის. იმისათვის, რომ მართოს ლიკვიდურობის რისკი, კომპანია ახდენს მოსალოდნელი მიმაგრილი ფულადი ნაკადების შედრის მონიტორინგს, რაც აქტივებისა და ვალდებულებების მართვის პროცესს ნაწილია.

ქვემოთ მოცემული ცხრილი გვიჩვენებს ვადიანობის ანალიზს კომპანიის არაწარმოებულ ფინანსურ აქტივებსა და ვალდებულებებზე დარჩენილი საკონტრაქტო ვადების მიხედვით. ქვემოთ წარმოდგენილი მონაცემები კომპანიის ხელმძღვანელობის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას.

2023 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წელზე	1-დან	3-დან 5	5 წელზე მეტი ვადის მეონე	სულ
	ნაკლები ვადის მქონე	3 წლამდე ვადის	მქონე		
ფინანსური აქტივები					
უელი და უულის ეკვივალენტები	31,951,752	-	-	-	31,951,752
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღები თანხები	14,358,401	-	-	-	14,358,401
გაცემული სესხები	14,247,853	2,685,475	1,948,413	3,141,337	22,023,078
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	52,755	-	-	-	52,755
სულ ფინანსური აქტივები	60,610,761	2,685,475	1,948,413	3,141,337	68,385,986
ფინანსური ვალდებულებები					
მიღებული სესხები ფულადი გადამდებრებისთვის გადასაზღვრელი არაფინანსური ვალდებულებები	9,746,741	4,309,799	-	-	14,056,540
საიჯარო ვალდებულებები	40,598,446	-	-	-	40,598,446
სახელი საიჯარო ვალდებულებები	345,646	198,230	36,833	25,933	606,642
სხვა ვალდებულებები (გარდა არაფინანსური ვალდებულებებისა)	353,031	-	-	-	353,031
სულ ფინანსური ვალდებულებები	51,043,865	4,508,029	36,833	25,933	55,614,660
ლიკვიდურობის სხვაობა	9,566,896	(1,822,554)	1,911,580	3,115,404	12,771,326
წმინდა ლიკვიდურობის სხვაობა	9,566,896	7,744,342	9,655,922	12,771,326	

სს მისო ინტელექტუალური

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.2 ღიკვიდურობის რისკი (გაგრძელება)

2022 წლის 31 დეკემბრისათვის	1 წლის ნაკლები გადის მქონე	1-დან 3 წლამდე გადის მქონე	3-დან 5 წლამდე გადის მქონე	5 წლის მეტი გადის მქონე	სულ
ფინანსური აქტივები					
ფული და ფულის ეკვივალენტები	25,381,312	-	-	-	25,381,312
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისალები თანხები	12,394,268	-	-	-	12,394,268
გაცემული სესხები	9,933,952	1,962,535	1,450,834	4,141,323	17,488,644
სხვა აქტივები (გარდა არაფინანსური აქტივებისა)	419,829	-	-	-	419,829
სულ ფინანსური აქტივები	48,129,361	1,962,535	1,450,834	4,141,323	55,684,053
ფინანსური კალდებულებები					
მიღებული სესხები	8,360,428	1,261,733	-	-	9,622,161
ფულადი გზავნილების კომპანიებისთვის გადასახდელი თანხები	31,292,526	-	-	-	31,292,526
საიჯარო კალდებულებები	74,456	908,630	-	-	983,087
სხვა კალდებულებები (გარდა არაფინანსური კალდებულებებისა)	572,497	-	-	-	572,497
სულ ფინანსური კალდებულებები	40,299,907	2,170,363	-	-	42,470,270
ღიკვიდურობის სხვაობა	7,829,454	(207,828)	1,450,834	4,141,323	13,213,783
წმინდა ღიკვიდურობის სხვაობა	7,829,454	7,621,626	9,072,459	13,213,783	

28.3 საპროცენტო რისკი

საპროცენტო განაკვეთის რისკი წარმოიშვას საპროცენტო განაკვეთებში ცვლილებებიდნ, რომელიც ზეგავლენას მოახდენს ფულად ნაკადებზე ან ფინანსური აქტივების რაღულურ ღირებულებებზე. კომპანიის საპერსოციო შემცველები და ფულადი ნაკადი არ არის დამოკიდებული საპროცენტო განაკვეთების ცვლილებებზე, ვინაიდნ, მიუხედავად იმისა, რომ კომპანიას აქვს მიმშრეღოვანი ოდენობის საპროცენტო განაკვეთის მატარებული აქტივები და კალდებულებები, ყველა ამ ინსტრუმენტს აქვს უიქსირებული საპროცენტო განაკვეთი, რომელიც არ არის დამოკიდებული ბაზარზე არსებულ საპროცენტო განაკვეთების მერყეობაზე.

28.4 საკრედიტო რისკი

საკრედიტო რისკი არის რისკი, როდესაც ერთი მხარის მიერ ფინანსური ინსტრუმენტის კალდებულებების შეუსრულებლობა გამოიწვევს მეორე მხარის მიერ ფინანსური დანაკარგების მიღებას. საკრედიტო რისკი წარმოიშვა ფული და ფულის ეკვივალენტებიდან, სესხებიდან და მოთხოვნებიდან. მაქსიმალური საკრედიტო რისკი კომპანიისთვის სანგარიშებით თარიღისათვის იყო:

	31-დეკ-23	31-დეკ-22
ფული და ფულის ეკვივალენტები (ფული ბანქში)	21,986,439	16,200,490
ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისალები თანხები	14,358,401	12,394,268
გაცემული სესხები	22,023,078	17,488,644
სულ საკრედიტო რისკი	58,367,918	46,083,402

კომპანიის ფულადი სახსრები განთავსებულია ძალიან სანდო ფინანსურ ინსტრიტუტებში და მენეჯმენტი დარწმუნებულია, რომ არანაირი საკრედიტო რისკი მათ ფულად სახსრებს არ ემუქრება.

გაცემული სესხები არის ერთადერთი მუშაობა, რომელიც წარმოიშვას საკრედიტო რისკს კომპანიისათვის. კომპანია ამ რისკს მართავს სესხის გაცემის სანაცვლოდ უზრუნველყოფის მოთხოვნით და სესხი/უზრუნველყოფის კოუფიციენტის საკმარისად მაღალ დონეზე შენარჩუნებით, რათა მოხდეს ყველა შესაძლო დანაკარგის რისკის გადაფარვა.

ფულადი გზავნილების კომპანიებისგან მისაღება თანხები იფარება ანგარიშების თარიღიდან მოჭრე ვადაში. შესაბამისად, ამ მოთხოვნების მოკლევადან ბენებიდან გამომდინარე მისალოდენული საკრედიტო ზარალის რეზერვი არ აღიარდება 2023 და 2022 წლის 31 დეკემბრის მდგომარეობით.

შენიშვნა 28 ფინანსური რისკების მართვა (გაგრძელება)

28.4 საკრედიტო რისკი (გაგრძელება)

კომპანიას გააჩნია პოლიტიკა და პროცედურები რისკების სამართვად, მათ შორის საკრედიტო კომიტეტი, რომელიც სასესხო აპლიკაციაში მოცემული ინფორმაციის ანალიზს ახდენს, რაც ამასთანავე აფასებს და ამცირებს საკრედიტო რისკს. საკრედიტო რილიტიკის გადაწყვდვა და დამტკიცება ხდება სამყოვალურებო საბჭოს მიერ.

დამატებით, კომპანია ქმნის გაუფასურების ანარიცხს გაცემული სესხებისთვის და შესაბამისად საკრედიტო რისკის მაქსიმალური ზემოქმედება ასახულია ფინანსური მდგომრეობის ანგარიშების გაცემული სესხების საბალანსო ღირებულებაში. კომპანია იყენებს გაუფასურების 3 დონან მოდელს, რომელიც დაფუძნებულია ფინანსური აქტივის სწყითი აღიარების შემდგომ მისი საკრედიტო რისკის ზარისხის ცვლილებაზე. ქვემოთ მოცემული ცხრილი ასახავს კომპანიის მიერ გამოყენებულ გაუფასურების მეორე გაცემუნებულ გაუფასურების მეორედს.

I დონე	II დონე	III დონე
(საწყისი აღიარება)	(საკრედიტო რისკის მნიშვნელოვანი ზრდა საწყისი აღიარების შემდეგ)	(გაუფასურებული აქტივი)
12-თვის მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის განმვლობაში მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი	არსებობის მანძილზე მოსალოდნელი საკრედიტო ზარალი

გაცემული სესხების საკრედიტო რისკსა და გაუფასურებასთან დაკავშირებული დამატებითი ინფორმაცია მოცემულია მე-5 შენიშვნაში.

შენიშვნა 29 ფინანსური აქტივები და გაღდებულებები: რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

29.1 რეალური ღირებულებები და სააღრიცხვო კლასიფიკაციები

რეალური ღირებულების გამოთვლის მიზანია განისაზღვროს ის ღირებულება, რაც შეფასების თარიღისათვის შეიძლება მიღებულ იქნას აქტივის გაყიდვიდან ან გაღდახდიდ იქნას ვალდებულების დასაფარად ჩვეულებრივი ტრანზაქციის პირობებში ბაზრის მოუწევად ამ მცდელობისა, რომ რეალურა ღირებულებამ ასახოს ასეთი თანხა (რაც წინა წინადაღებაშია ასხნილი), სააპერაციო გარემოსათვის დამახასიათებელი ჩვეულებრივი განუსაზღვრელობების და შეფასებებში შესაძლო სუბიექტური ფაქტორების არსებობის გამო, არ უნდა ვიგულისხმოთ, რომ რეალური ღირებულება ზუსტად ასახავს იმ თანხას, რაც შეიძლება აქტივის დაუყოვნებული გაყიდვის შემთხვევაში იქნას მიღებული ან გაღდებულების დაუყოვნებული დაუარიგისთვის შეიძლება იყოს საჭირო.

ეველა ფინანსური ინსტრუმენტის შეფასებული რეალური ღირებულება დაახლოებით მათი საბალანსო ღირებულების ტოლია. ეველა ფინანსური აქტივისა და ვალდებულების რეალური ღირებულება გამოიყოფება ფულადი ნაკადისა დასკნელირების მეთოდით, რომელიც ეფუძნება მომავალ ფულად ნაკადის და მსგავსი ინსტრუმენტების დასკნელირების ფორმულირების საანგარიშო თარიღისათვის. კომპანია იყენებს შეფასების ფართოდ აღიარებულ მოდელებს ჩვეულებრივი და უფრო მარტივი ფინანსური ინსტრუმენტების რეალური ღირებულების განსასაზღვრად, რომელიც იყენებს მხოლოდ თვალსაჩინო საბაზარო მონაცემებს და ხელმძღვანელობის მხრიდან მცირედი დაშვებებისა და შეფასებების გამოყენება სჭირდება.

29.2 რეალური ღირებულების იერარქია

კომპანია შემდეგ იერარქიას იყენებს სამართლიანი ღირებულების განსაზღვრისათვის:

დონე 1 ანალოგიური ფინანსური ინსტრუმენტების კოტირებული (არაკორექტირებული) ფასები მოქმედ ბაზარზე.

დონე 2 შემავალი მონაცემები გარდა მისა, რაც პირველ დონეშია ჩაწერილი და რომლებიც ხელმისაწვდომია როგორც პირდაპირ (ფასები), ასევე ირიად (ფასებისგან წარმოტებული). ეს კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლებიც შეფასებულია შემდეგი მონაცემების გამოყენებით: აქტიურ ბაზრებზე კოტირებული საბაზრო ფასები მსგავსი ფინანსური ინსტრუმენტებისთვის; კოტირებული ფასები მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის, რაც განხილულია, როგორც ნაკლებად აქტიურ; ან შეფასების სხვა მეთოდები, რომლის ფარგლებში ყველა მნიშვნელოვანი შემავალი მონაცემი ხელმისაწვდომია პირდაპირ ან ირიად საბაზრო მონაცემებიდან გამოიმდინარე.

დონე 3 არათვალსაჩინო რესურსები. აღნიშნული კატეგორია შედგება ყველა ინსტრუმენტისგან, რომლის ფარგლებში შეფასების მეთოდიგა მოიცავს მონაცემებს, რომლებიც არ ფულის თვალსაჩინო მონაცემებს და ხელმისაწვდომი შემცველი მონაცემების გაფლენს ანდენებ ინსტრუმენტის შეფასებაზე. აღნიშნული კატეგორია მოიცავს ინსტრუმენტებს, რომლთა შეფასება ხდება მსგავსი ინსტრუმენტებისთვის კოტირებული ფასების საფუძვლზე, რომლის ფარგლებში მნიშვნელოვანი არათვალსაჩინო კოტირებულები ან დაშვებებია საჭირო, რათა აისახოს სხვაობები ინსტრუმენტებს შორის.

სს მისო ინტელექტუალურები

ფინანსური ანგარიშების აზსნა-განმარტებითი შენიშვნები

2023 წლის 31 დეკემბრით დასრულებული წლისათვის

თანხები მოცემულია ლარში

შენიშვნა 30 კაპიტალის აღეკვატურობა

მიკროსაფინანსო ორგანიზაციებს საქართველოს ეროვნული ბანკი უსაზღვრავს კაპიტალის აღეკვატურობის მოთხოვნებს. ეროვნული ბანკის მოთხოვნის თანახმად მიკროსაფინანსო ორგანიზაციისთვის კაპიტალის მინიმალური ოდენობა უნდა შეადგენდეს 1 მილიონ ლარს. 2023 წლის 31 დეკემბრის მდგრიმარტინით სს მისო ინტელექტუალურების სააქციო კაპიტალი არის 5,100,000 ლარი. კომპანია აქმაყვილებს მინიმალური საწესდებლი კაპიტალის მოთხოვნებს. (2022: 1,100,000 ლარი)

შენიშვნა 31 დაკავშირებული მხარეები

ზოგადად, მხარეები ითვლება დაკავშირებულად, თუ ერთ მხარეს აქვს უნარი, გააკონტროლოს მეორე მხარე ან მნიშვნელოვანი გავლენა მოახდინოს მეორე მხარის ფინანსურ და სასპერაციო გადაწყვეტილებებზე. თითოეული შესაძლო ურთიერთკავშირის განხილვისას, ფურადება ჰქონდება ურთიერთობის შინაარსს და არა შზოლოდ სამართლებრივ ფორმას.

დაკავშირებული მხარეების ტრანზაქციების და ნაშთების დეტალები საანგარიშგბო პერიოდისათვის მოცემულია ქვემოთ:

ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2023	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საივარო კალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა კალდებულება
აქციონერები	-	-	-	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	221,793	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	714,479	179,500	92,117	42,906	39,518
სულ	-	714,479	179,500	313,910	42,906	39,518
ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2023 წელი	საპროცენტო ტო ხარჯი	გადახდილი სესხი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	ხელფასის ხარჯი	ღომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	-	-	-	-	36,797	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის	247	179,155	-	33,603	195,000	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	22,702	4,660,705	-	23,790	240,306	577,237
სულ	22,949	4,839,860	-	57,393	472,103	-
ნაშთი დაკავშირებულ მხარეებთან 31-დეკ-2022	გადასახდელი ხელფასები	მიღებული სესხები	საივარო კალდებულებები	გაცემული სესხი	სხვა აქტივები	სხვა კალდებულება
აქციონერები	-	100,846	-	-	-	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის წევრები	-	-	-	216,395	-	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	-	327,903	79,622	209,807	6,322	24,893
სულ	-	428,749	79,622	426,203	6,322	24,893
ტრანზაქციები დაკავშირებულ მხარეებთან 2022 წელი	საპროცენტო ტო ხარჯი	გადახდილი სესხი	გადახდილი პროცენტი	საპროცენტო შემოსავალი	ხელფასის ხარჯი	ღომბარდის მომსახურების ხარჯი
აქციონერები	14,700	14,700	-	-	39,889	-
უმაღლესი ხელმძღვანელობის	1,092	203,825	8,553	31,364	203,499	-
სხვა დაკავშირებული მხარეები	18,253	3,650,447	117,748	33,931	355,435	43,932
სულ	34,046	3,868,972	126,301	65,295	598,823	43,932

შენიშვნა 32 პირობითი ვალდებულებები

32.1 სასამართლო დავები

ბიზნესის ჩვეულებრივი ფუნქციონირების პირობებში კომპანია ჩართულია სასამართლო დავებში იმ კლიენტებთან, რომლებმაც დაარღვიეს სასესხო ხელშეკრულების პირობები. ფინანსური ანგარიშების თარიღისათვის არ არის ცნობილი კომპანიის წინააღმდეგ აღძრული, შეტერტული ან სასამართლოში დავის გადატანის რისკს მქონე დავების შესახებ, რამაც შესაძლოა მნიშვნელოვნად იმიუქმდოს კომპანიის ფინანსურ მდგომარეობაზე.

შენიშვნა 33 საწარმოს უწყვეტობის განხილვა

ყოველი საანგარიშებო პერიოდის ბოლოს მენეჯმენტი განიხილავს საწარმოს უწყვეტობასთან დაკავშირებულ საკითხებს, რათა დარწმუნდეს, რომ ფინანსური ანგარიშების წარდგენა საწარმოს უწყვეტობის პრინციპს საფუძვლზე სამართლიანია. მენეჯმენტი მიიჩნევს და დარწმუნებულია, რომ კომპანიის უწყვეტ ფუნქციონირებას საფრთხე არ ემუქრება და არც თვითონ აქვს კომპანიის ლიკვიდაციის ან საქმიანობის მნიშვნელოვანი შეზღუდვის გვერდი.

შენიშვნა 34 საანგარიშებო პერიოდის შემდგომი მოვლენები

ბალანსის თარიღის შემდგომ კომპანიამ გამოაცხადა დივიდენდები ჩვეულებრივ აქციებზე 215,000 ლარის ოდენობით.

ბალანსის თარიღის შემდგომ ადგილი არ პქნია სხვა ისეთ მოვლენებს, რომლებიც გამოიწვევდა დამატებით შესწორებებს და ცვლილებებს მოცემულ ფინანსურ ანგარიშებაში.

*****